

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۳ شنبه ۸ بهمن ماه ۱۳۴۲

- فهرست مطالب:
- ۱- تصویب صورت مجلس.
 - ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: دیهیم-مهندس
 - ۳- طرح سؤال آقای دکتر الموتی راجع به
 - مجددعلی - زهتاب فرد - مهندس والا.
 - ۴- طرح سؤال آقای دکتر یگانگی راجع به
 - وامهای دولت و جواب آقای معاون وزارت دارائی.
 - ۵- اعلام دستور و موقع جلسه بعد - ختم جلسه.

مجلس در ساعت ده صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید.

۱- تصویب صورت مجلس

- رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
- (شرح زیر قرائت شد)
- غائبین با اجازه - آقایان: مهرزاد - ارسنجانی - آقایان - رامبد - دکتر سام - ضابطی - دکتر ضیائی - دکتر عدل - دکتر معتمدوزیری.
- غائبین بی اجازه - آقایان: بالا خانلو - البرزی - ابلخان - طباطبائی - ابطحی - بختیار - بختیار بها - پرویزی.
- رئیس - راجع به صورت جلسه قبل نظری هست؟
- آقای دکتر رهنوردی - چند غلط چایی هست که میدهم به تندویسی.
- رئیس - اصلاح میشود. آقای البرزی راجع بصورت جلسه نظری هست؟
- البرزی - بنده اجازه خواسته ام چند فقره شکایت است تقدیم کنم.
- رئیس - آقای نوری بخش.
- نوری بخش - شکایتی است از اهالی باغ حسن خان
- رئیس - بسیار خوب. نظری نسبت بصورت جلسه نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.
- آقای صائب.
- صائب - نامدای است از طرف باز نشستگان پست و تلگراف اصفهان و شکایتی است از باز نشستگان بهداری که تقدیم میشود.
- رئیس - آقای اوزار.
- اوزار - شکایتی است راجع به مالیات از طرف اصناف رسیده و تقدیم میشود.
- رئیس - آقای کبیری.
- کبیری - بیست فقره شکایت است که تقدیم مقام ریاست میشود و هم چنین تذکری است بوزارت دادگستری و وزارت کشور و سؤالی است از وزارت فرهنگ که تقدیم مقام ریاست میشود.
- رئیس - آقای نوری بخش.
- نوری بخش - شکایتی است از اهالی باغ حسن خان

عین مذاکرات مشروح سی و چهارمین جلسه از دوره بیست و یکم قانونگذاری - اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

مشهد که تقدیم مقام ریاست میشود.

رئیس - آقای شاخویی.

شاخویی - ۵ فقره شکایت رسیده، شکایاتی از طرف کارگران بازنشسته شرکت نفت، شکایاتی است از طرف کارگران اتوبوسرانی شرکت نفت آبادان و شکایاتی است از طرف کارکنان رور مزد انجمنهای بهداشتی آبادان که تقدیم میشود.

رئیس - آقای البرزی.

البرزی - ۱۱ فقره شکایت مختلف رسیده که تقدیم میشود.

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: دیهیم - مهندس مجید عدل - زهتاب فرد - مهندس والا

رئیس - نطق‌های قبل از دستور شروع میشود آقای دیهیم بفرمائید.

دیهیم - خانها و آقایان محترم، نمایندگان ملت، وظیفه خود میدانم روز تاریخی ششم بهمن را که روز فوق العاده بزرگ و روز مبارکی است بنمایندگان محترم ملت تبریک عرض کنم و باز وظیفه دارم از طرف اهالی حقیقت‌شناس و شاهدوست و وطن پرست آذربایجان همین روز تاریخی را بمقام محترم مجلس شورای ملی به نمایندگان عزیز ملت تبریک عرض نموده موفقیت پادشاه محبوب رعیت پرور را از درگاه خداوندی خواستارم مفتخرم بر اینکه مواد ششگانه (یکی هفتگانه) حالا هفتگانه، اول در آذربایجان شروع شده (صحیح است) اصلاحات ارضی اول در آذربایجان شروع شد (صحیح است) مأمورین اصلاحات ارضی با غش با ز مردم حقیقت‌شناس آذربایجان استقبال شدند (صحیح است) این روز تاریخی بمقام ملت ایران مبارک و میمون است بخصوص مردم حقیقت‌شناس آذربایجان که بدون سر و صدا با کمال دلگرمی بندای پادشاه رعیت پرور (یکی از نمایندگان - رعیت نگوید) پادشاه ملت پرور (احسن) پادشاه محبوب ایران جواب دادند مردم حقیقت‌شناس آذربایجان باریگر ثابت کرد که در اجرای اوامر پادشاه محبوب (یکی از نمایندگان همه ثابت کردند) از جان و دل آماده و حاضر است عرض کردم که ملت ایران بخصوص مردم آذربایجان توانست حیثیت و شرافت خود را در همچو روزی بعالم و عالمیان ثابت کند. روز ششم بهمن فوق العاده روزی افتخاری است، هر یک از این مواد ششگانه را در ممالک مترقی مدتها طول کشید، خونها ریخته شد، انقلابات شد، تا اینکه

رئیس - آقای مهندس مجید عدل.

مهندس مجید عدل - با کسب اجازه از مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی و نمایندگان محترم اجازه می‌خواهم چند دقیقه قبل از دستور صحبت کنم. البته خانها و آقایان اطلاع دارند که در این دوسه هفته گذشته برف خیلی زیادی در کشور بزمین نشسته و گرچه همین بارندگیها برای امر کشاورزی از هر جهت مفید بود متأسفانه البته مشکلاتی در امر حمل و نقل علوفه دامها بوجود آورده، معمولاً در دشت مغان در این فصل علف سبز وجود دارد و در آن منطقه در حدود دو میلیون گوسفند مشغول چرا میشوند ارزش این تعداد گوسفند در حدود ۲۵۰ تا سیصد میلیون تومان بوده است و در سال در آمدن دامها بالغ بر سیصد میلیون تومان میشود و علاوه بر این در آمد عده‌ای هم از راه تجارت این دامها امرار معاش میکنند (صحیح است) دولت از چند روز باین طرف اقدامات جدی نموده تا علوفه دامها را از مناطق مختلفه تأمین نماید و تاکنون در حدود چند هزار تن علوفه بوسیله کامیون، بوسیله راه آهن، بنقاط مختلف کشور حمل نموده است. این وضعیت الآن در دشت مغان هم وجود دارد بطوریکه روی زمین برف نشسته و دامها نمیتوانند تغذیه نمایند. در این دو سه روزه بیش از هزار تن از نواحی مختلف اطراف مغان

از مشکین شهر، اردبیل بدشت مغان حمل خواهد شد تا دامها را از این وضع نجات بدهند و مرتباً با هواپیما علوفه حمل و روری دامها میریزند و یک وضع فوق العاده ای اعلام کرده اند و از تمام وزارتخانه‌ها کومک لازم را میگیرند البته وظیفه هر فردی است که در این امر کومک کند تا این مقدار عله فدای که دولت حمل میکند بمقصد رسیده و بنحو احسن توزیع شود. بنده بعنوان نماینده دشت مغان از دولت و بخصوص از جناب آقای نخست وزیر و وزیر کشاورزی و جناب آقای دهقان استاندار و سازمان دامپروری و ارتش صمیمانه تشکر میکنم. الحق آقای مهندس شالچیان هم که شخصاً تشریف برده بودند به آذربایجان از هر جهت همکاری و خدمت کرده اند و خدمت فوق العاده ای از خود نشان داده و کومک بسیار مؤثری نمودند این است که واقعا با بستی از اشخاصی که خدمتگزار مملکت هستند تقدیر بشود و از اشخاصی که خدای نکرده با کوفتی قصور کرده اند باید بازخواست بشود. البته وضعی که حالا در آنجا بوجود آمده یک وضع فوق العاده ای است که مسلماً با جدیتی که دولت میکند موفق خواهد شد ولی بنده برای اینکه اصلاً این وضع در آینده بوجود نیاید سه پیشنهاد کوچکی میکنم که امیدوارم دولت آنرا بپذیرد و برای منطقه مغان که در این فصل معمولاً ارتفاع علف به یک متر میرسد دولت باید یک بر نامه صحیحی اجرا کند و این بر نامه‌ها در گذشته‌ها تنظیم شده بود که متأسفانه در دولتهای گذشته عملی نشده، اگر عملی کرده بودند امروز این وضع که هواپیماهای دو موتور و چهار موتور بروند آنجا مرتباً علوفه بریزند پیش نمی آمد. یکی از این بر نامه‌ها که خیلی کوچک است عبارتست از خرید صد تا دویست تا درو کننده است که هر یکی شاید بیش از هزار تومان یا هزار و پانصد تومان نمی ارزد و شاید دویست هزار تومان اعتبار می‌خواهد تا بتوانند هر یک از زارعین نچند هکتار علف را بموقع درو کرده ذخیره کنند بطوریکه با این دویست هزار تومان میشود اقلاً چهار صد هکتار را که اگر روزی ۲ تن حساب کنیم روزانه تقریباً هزار تن علوفه ذخیره شود، این کار بزرگی نیست فقط باید دولت این بر نامه را اجرا کند. پیشنهاد دوم بنده ایجاد راه اردبیل و مغان است که در دستور است اعتبار آن هم تأمین شده، بنده تمنی میکنم برای اینکه واقعا این جواز

مواقع بتوانند بآن مناطق دور دست و مناطق سرحدی کومک کنند و بر نامه آنها در دست دولت است. هم تنظیم شده و سازمان و وزارت راه هم قبول کرده اند ساختمان این راه را زودتر بمرحله اجرا در آورند یعنی مناقضه‌اش را زودتر اجرا کنند. قسمت سوم البته در آن منطقه که از هر جهت برای امر کشاورزی مستعد است و اراضی وسیعی آنجا وجود دارد و آب فراوان و کارگر بیکار هم در آن منطقه زیاد است، دولت هم تصمیم گرفته چند کارخانه قند در نواحی مختلف کشور تأسیس کند، چند کارخانه که یکی از این کارخانه‌ها را که نظر خود دولت هم هست در آنجا تأسیس کند. البته یک چنین کارخانه‌ای که در روز بتواند هزار تن و هزار و پانصد تن کار کند ظرفیت داشته باشد در آنجا تأسیس کند و علاوه بر اینکه مصرف قند داخلی را تأمین میکند میتواند روزانه در این طور مواقع هشتصد تا هزار تن علوفه سبز بدامها برساند و بطور کلی این موضوع را حل کند. بنده در خاتمه عرایض از دولت و از اشخاصی که واقعا در این راه بمناطق مختلف کشور بخصوص مناطق آذربایجان که وضع بخصوصی دارد کومک کرده اند نهایت تشکر را میکنم (احسن).

رئیس - آقای زهتاب فرد.

زهتاب فرد - با کسب اجازه از مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی، بنده پنجشنبه ثبت نام کرده بودم تا درباره تکمیل قیام مشروطه و کودتای ۱۲۹۹ یعنی روز ششم بهمن عرایضی حضور آقایان عرض کنم و اقعیت این است که بعد از ۲۵۰۰ سال برای اولین بار رژیم سلطنتی مفهوم عالی خود را تعمیم داد و باره اعلیحضرت همایونی روز ششم بهمن روز دمکراسی واقعی ملت ایران شناخته گردید (صحیح است) تصمیم داشتم راجع بخریدگانی که در فاصله این یکسال و حتی از دوره هفدهم یعنی از روزیکه اعلیحضرت همایونی املاک شخصی خود را پیش قدم شدند که بین زارعین توزیع فرمایند بعرض حضار برسانم و حتی عکس العمل وصف آرائی که در دوره هفدهم از طرف فتوایها و از طرف کسانی که تا آنروز حکومت را یدک میکشیدند ولی وقتی دیدند شهریار توانا و ملت پرور املاک شخصی خود را بین زارعین توزیع کردند این را بنام اعلام خطر تلقی کرده و حتی با کمال وقاحت در برابر

معاونات اعلی حضرت همایونی بصف آرائی پرداختند و دیدیم که کیفیت ترین فتوایها در لباس آزادخواهی شخصی را سر کار آوردند که بتواند جلوی فتوایات اعلی حضرت همایونی را بگیرند، تصمیم داشتیم در آن روز راجع به نمره انقلاب که همین مجلس شورای ملی است یعنی همین جائی که اکثریت آنرا در ادوار گذشته فتوایها و ملکها و دولهها و سلطنتها و نورچشمان سر سپرده آنها تشکیل میدادند و اینک کارگران و روشنفکران برزگران نشسته و آن طبقاتی که هرگز اجازه نمیدادند در سر نوشت ملت مداخله کنند تشکیل داده است عرایضی حضور آقایان عرض میکنم، همکار عزیز و وزیر گوار من جناب آقای دبیرم راجع به پیشقدم بودن آذربایجان مطالبی اشاره فرمودند مسأله چون حل شود آسان شود این مسأله باین سادگی نباشد حتی باید انصاف داد مالکین وطن پرور و شاه دوست آذربایجان (صحیح است) و مدیریت و شایستگی آقای دهقان استاندار آذربایجان و تیمسار ان عظامی و مهرداد سبب گردید که در آذربایجان این نژاد با کمال اطمینان و استقبال مواجه گردید و لازم بود که امروز در این مورد از این مردم قدر دانی بشود، روز ششم بهمن از نظر ملت ایران روز بسیج عمومی است برای اینکه در این روز طبقات گانه زارعین برزگران، روشنفکران پیشه ووران خردده مالکین دست بدست هم داده اند در راه ایران آینه گام بر میدارند حالا است که باید گفت: ما پنج برادریم که از یک پشمی - چون جمع شویم بر دهن هامشیم (احسن) ولی چون بیانات جامع جنابان منصور و سر تیپ پور در جلسه پنجشنبه حق مطلب را ادا کرد، بنده از توضیح مفصل در این باره خودداری میکنم فقط موضوعی که حضور آقایان میخواهم عرض کنم و استمداد کنم اینست که اخیراً عده ای از داروخانهها تصمیم گرفته اند که از فروش بعضی داروهای خودداری کنند، خانواده من نسخه ای یک داروخانه برده داروخانه متعذر شد که چون از این دوائی که شما میخواهید بیش از ده درصد بمن سود نمیدهند از فروش آن من خودداری میکنم و اتحادیه ما فروش آنرا تحریم کرده است؛ تصدیق بفرمائید این کاری که بطوریکه در دهان یک نوع خودداری است، یک نوع لجام گسیختگی است وزارت بهداشتی اجازه ورود این دوا را داده، کمربک از این دارو حق کمربک گرفته آقایان مدیران داروخانهها میتوانند اگر مطالب اصولی دارند قبلاً با وزارت بهداشتی در میان بگذارند

و بعد از پایان آن سهمیدای که دارو وارد شده، از فروش داروهای مشابه یا داروهای که بقول خودشان منافعتش کم است خودداری کنند ولی وقتی که دکتر نسخه منویسند دارو فروش بعذر اینکه سود من کم است دارو را نمیدهد این کار در روحیه آن مریض و مردم اثر میگذارد (صحیح است) و برای رفع این کار خوبست که وزارت بهداشتی پیشقدم بشود و واقعاً اگر داروهای داریم مشابه آنرا اجازه ورود ندهد و تا داروئی که در داخل هست ورود مشابه آنرا اجازه ندهد نه اینکه چند نفر سود طلب با بازیهای مضحک و بوج دوباره صحنه سازی کنند و خدای نکرده باعتبار اقتضای ما در خارج لطمه بزنند این کار در خارج انعکاس زننده ای دارد وقتی که یک دستگاه اقتصادی صادراتی اروپائی بفهمد مالش وارد ایران نشده ولی در ایران آنرا تحریم کرده اند آن امنیت اقتصادی از ما سلب میشود از مسئولین امر تقاضا میشود که در این مورد تصمیم جدی اتخاذ بفرمایند، بنده دیگر عرضی ندارم (احسن).

رئیس - آقای مهندس والا بفرمائید.

مهندس والا - بنده از فرصت استفاده میکنم با اینکه در مورد روز تاریخی ششم بهمن مطالب بسیار جامع و کافی گفته شده و حق مطلب ادا گردیده بنده نیز بنوبه خودم از رسالت تاریخی شخص اول مملکت اعلی حضرت همایون شاهنشاهی که در این موقع از زمان و تاریخ توانستند اسکان کشتی ما را در دریای پرتلاطم و امواج سهمگینی که دنیا را فرا گرفته بود بساحل آرام برسانند سر تعظیم و تکریم فرود میاورم شاید اثرات این انقلاب در حال حاضر چون مادر مسیر تاریخ هستیم برایمان آنچنانکه باید و شاید حائز اهمیت نیست آیندگان بهتر قضاوت خواهند نمود اما مطلبی که من میخواهم عرض کنم اینست که بینم آیا ما توانستیم بخوبی باین هدف مقدس و باجری آن آنطوریکه لازم و باید کومک کنیم؟ و در این راه و وظیفه ملی و وجدانی خودمان را انجام بدهیم یا خیر؟ بررسی و تجزیه و تحلیل در این امر تصور میکنم که کار مشکلی باشد برای اینکه اگر به نتیجه آن برسیم شاید این عقیده ای که بنده بعرض نمایندگان محترم میرسانم برای سایرین هم بوجود بیاید که ما مسئولین امور عقبتیر از فکر و عقبتیر از نیت بلند شاهنشاه مملکت و رهبر خردمدانم فرار گرفته ایم (صحیح است) ما متأسفانه بییم

داریم از اینیکه معایمان را بگوئیم و در بعضی از موارد حتی مجامدهم میکنیم، بنده اینجا بالصراحت عرض میکنم متأسفانه دستگاههای اداری ما سازمانهای مسئول مملکتی آنچنانکه شاید و باید هم آهنگ با این انقلاب و با این هدف مقدس و با این تزی پیشرو نیستند هنوز سیستم اداری ما روی چرخهای پوسیده و زنگ زده ای است که در گذشته پی ریزی شده (صحیح است) من معتقد هستم و اعتقاد راسخی دارم قبل از اینکه قانون بالایحه استخدام در مجلس شورای ملی مورد بررسی قرار گیرد بهتر این است که تشکیلات اداری و سازمانهای مملکتی ما یک تجدید نظری درش بشود یک نهال بارور و قوی که در زمین غرس میشود اگر بعد از چند سال آنرا هرس نکنند و شاخ و برگهای زیادی آنرا نزنند هم از سلامت آن نهال کاسته میشود و هم باری که بدست میآید بار مطلوب نیست و من این اعتقاد را دارم که در حال حاضر واقعاً وظیفه نمایندگان انقلاب بخصوص نمایندگان مجلس شورای ملی اینست که در این امر مهم مملکتی تجدید نظر بکنند و حقیقتاً خودشان را هم آهنگ با آن چیزی که لازمه عصر و زمان است بسازند شاید ملت ایران از ما توقع این را نداشته باشد که بنشینیم و بدون امعان نظر لویایی که گذشته و بصورت تصویب نامه میآورند بنه مجلس شورای ملی روش صحیح بگذاریم، اما آن چیزی که از ما انتظار دارند اینست که در دوره انقلاب جدا قدمی میشود که این انقلاب بشمر برسد زیرا که انقلاب فقط روی کاغذ نباید باشد. آیا انقلاب فقط با زنده بادمرد باد درست در میآید؟ آیا انقلاب اینست که بنده و شما اینجا بنشینیم و بهمدیگر تبریک بگوئیم انقلاب آن چیزی را که ما بنام حداقل زندگی قابل هستیم و بارها اعلی حضرت همایون شاهنشاهی در بیانات بسیار مفید و خردمندانه خودشان فرموده اند برای آحاد و افراد این مملکت فراهم سازیم فراهم شده است این صحیح نیست که در تهران بنده از کلیه مواهب برخوردار باشم در شهرستانهای دور افتاده مثل خلخال مردم از ابتدائی ترین وسایل و امکانات لازم محروم باشند (صحیح است) آیا این درست است؟ آقایان شما نمایندگان کان شهرستانها و ولایات هستید آیا وقتی پیش خودتان حساب میکنید در وجدان خودتان راحتی احساس میکنید که وظیفه ملی و وظیفه وجدانی خودتان را انجام داده اید، بنظر بنده روزی شما انجمن غرور خواهید

کرد که توانسته باشید تقاضاهای مشروع و خواسته های حق را برادران و خواهران شهرستانی را جامه عمل ببوشانیم و تا آن روز بعقیده من ما راه بسیار دوری و اندازیم، بنابراین برای رسیدن باین هدف کوشش بسیار لازم است فعالیت مستمری احتیاج دارد و ما باید این راه را هموار سازیم در آن صورت است که ما خواهیم توانست با سر بلندی از ثمرات انقلاب بهره مند بگردیم و بهمدیگر تبریک بگوئیم و واقعاً بدانیم که ماملت سعادت مندی هستیم، عرضی ندارم (احسن).

۳- طرح سؤال آقای دکتر الموتی راجع به برنامه های عمرانی روستاها و جواب آقایان وزیر فرهنگ و وزیر کشاورزی و معاون وزارت بهداشت

رئیس - وارد دستور میشویم و سؤال آقای دکتر الموتی از وزارت فرهنگ و وزارت کشاورزی مطرح است بفرمائید.

دکتر الموتی - با اجازه مقام ریاست بنده بسیار خوشوقت هستم در اولین جلسه ای که در آغاز دومین سال انقلاب ما تشکیل میشود، سؤال بنده مطرح است چون سؤال بنده مربوط به عمران و آبادی ده و کارهایی است که دولت در این زمینه انجام خواهد داد البته در گذشته مملکت ما چون با اصولی اداره میشد که فتوای الهیه تا حدودی حاکم بر مملکت بود نظامی که آن روز در مملکت حاکم بوده است اگر ناشی از همان اصل بود شاید از نظر آن طبقه مورد اشکال نبود ولی بعد از انقلاب ششم بهمن نظام مملکت ما باید پایه جدیدی استوار شود، در دو برنامه عمرانی اول و دوم با کمال تأسف بوضع دهان ایران، توجهی نشد ۱۵ میلیون از زارعین و کشاورزان مملکت مادر ۵۰ هزار قریه زندگی میکنند ولی از آن مزایا بهره مند نشدند بنده نمیخواهم از اقداماتی که دولت در یکسال گذشته انجام شده است ایرادی بگیرم، معتقدم تا حدودی که بودجه و اعتبار و مقدرات مالی مملکت اجازه میداده اقداماتی انجام شده و بخصوص دیده میشود در دستگاههای مختلفه مملکتی با مردهات و روستاها توجه بیشتری شده ولی بنده معتقدم این برای مملکت ما کافی نیست. سیاه دانش که بنظر من یکی از شاهکارهای فرهنگی مملکت ما بود و توانست برای اولین بار عده ای از جوانهای تحصیل کرده و تربیت شده ما را بروستاها بفرستند برای روستاها و

روستائیان بسیار جالب بود ولی کافی نیست. با سه هزار سپاهی دانش جناب آقای دکتر خانلری نمیشود فرهنگ بنجاه هزار ده را اداره کرد توجه داشته باشید که سازمان ملل متحد در بررسیهایی که از وضع دهات ایران شده است در نشریات خود ذکر کرده است که در روستاهای ایران هشتاد درصد روستائیان ما بیسواد هستند. (چند نفر از نمایندگان - بیشتر آقای نود درصد بفرمائید) اگر ما بخواهیم این هشتاد درصد نود درصد مردم روستائی ایران را باسواد کنیم. باید سه هزار سپاهی گشت که فرستادیم و سه هزار سپاهی دانش که امسال خواهیم فرستاد تصور میکنم که نخواهند توانست در ظرف يك مدت کوتاهی باصطلاح دامنه فرهنگ را بر سر روستاهای ایران توسعه بدهند. بنده ندیدم در برنامه وزارت فرهنگ اساساً برنامه‌ای برای تعلیمات روستائی وجود داشته باشد در حالیکه روستازادگان ما بیش از هر چیز احتیاج به تعلیمات روستائی دارند. در بعضی از روستاها مدارس چهار کلاسه ای وجود دارد و يك اصول معمولی که بگذرد شاید بچه های شهری هم نميخورند بعده ای روستائی یاد میدهند و بعد هم این بچه ها میآیند بیرون يك مختصر سوالاتی دارند. بنده در منطقه خودم حوزه رودبار الموت تلاش زیاد کردم برای تأسیس مدرسه روستائی ولی با کمال تأسف بعرضتان میرسانم که نتیجه منفی گرفتم برای اینکه در این وزارت فرهنگ اساساً برای تعلیمات روستائی برنامه ای وجود ندارد (صحیح است) شاید در حدود دو بیست تا سیصد تا مدرسه روستائی در گذشته تأسیس شد ولی این مدارس روستائی بهم خورد و هر چه گفتیم در خیلی از ممالک مترقی دیگر، ممالک در حال توسعه که مطالعه میشود می بینیم سعی بر این است که اگر چهار کلاس پنج کلاس، شش کلاس بچه ها درس معمولی را میخوانند بعد دو سه سال تعلیمات روستائی و تعلیمات حرفه‌ای می بینند که بگذرد روستاها نميخورند سؤال بنده از آقای وزیر فرهنگ این بود که برنامه وزارت فرهنگ تا چه حدود منطبق با انقلاب شاهنشاه روشنفکر ماست در پیامی که شاهنشاه فرستاده بودند یاد آور شدند که انقلاب ما بر پایه های محکمی استوار شده ولی از این بعد باید این انقلاب را ترتیب کرد و از آن نتیجه‌ای گرفت که طبقه سوم ملت ایران بتواند با آن سطح فرهنگ و سطح دانش خود را بالا ببرد و مملکت ایران از جهات

مختلف ترقی بکند و سؤال بنده این است چون بنده میخواهم اساساً تفکیکی قائل بشوم برای شهرها و دهات. چون الآن در برنامه سوم ما هیچ تفکیکی وجود ندارد. يك کلیاتی هست و هیچ دستگاهی بنده خیال میکنم که وجود نداشته باشد که بتواند آماری در پشت این تریبون در اختیار ما بگذارد که چه مقداری از بودجه عمرانی مملکت صرف عمران دهات میشود و چه مقدار از بودجه فرهنگی و همچنین بودجه های کشاورزی و سایر بودجه های ما... تفکیکی بین شهر و ده در ایران نشده در حالیکه پانزده میلیون ایرانی در ده زندگی میکنند (صحیح است) ادکتر رهنوردی - دهات اول راه میخوانند بعد فرهنگ (این قسمت هم جزو سؤال بنده هست آنرا هم بنده بعرض آقای میرسانم که با کمال تأسف در برنامه سوم باز مقدار راههای فرعی ما بسیار کم است. ده هزار کیلو متر یا هفت هزار کیلو متر است در خدمت آقای دکتر یگانه آقای دکتر مهدی زاده رقیتم سازمان برنامه حساب کردیم دیدیم که به شهرستان قزوین برای برنامه سوم ۶۰ کیلو متر میرسد برای ۱۱۰۰ ده آیا با ۶۰ کیلو متر میشود ۱۱۰۰ ده را بهم وصل کرد؟ بنا بر این سؤالاتی که بنده کردم بیشتر درباره راه فرعی است. شرکت های تعاونی است، فرهنگ روستائی است ولی خوشبختانه در آخرین روزهایی که اعلیحضرت همایونی تشریف داشتند برنامه سپاه بهداشت را اعلام فرمودند آنرا هم میخواهم عرض کنم خدمت آقایان البته سپاه بهداشت کارش را هنوز شروع نکرده و بنده نمیتوانم در باره آن قضاوت بکنم ولی متأسفانه در بهداشتی دهات از سایر جهات عقب تر و بسیار بد است مردم هیچ وسیله درمانی و وسیله بهداشتی ندارند (صحیح است) کسانی هستند از همین دهقانان ما بکار میکنند زحمت میکنند و بعد در مراجعه بدرمانگاهها، در درمانگاهها یا يك بهداشتی هستند که هیچوجه اطلاعات پزشکی ندارند و قویکه مردم مراجعه میکنند موارد دیده‌اش را بنده با آقای وزیر بهداشت عرض کرده‌ام از يك دهقان برای مراجعه بدرمانگاه بنجاه تومان پول ویزیت میگیرند (صحیح است) اینها شرم آور است در این مملکت بر هری شاهنشاه عزیز ما تحولی بنفع روشنفکران و نوده های زحمتکش بوجود آمده باید تمام اهرمهای اقتصادی مملکت در جهت این نوده های زحمتکش

بهر کت در بیاید (صحیح است) ما نمیتوانیم برنامه های کهند را با این انقلاب منطبق بکنیم همان اهرم ها را در جهت انقلاب نمیتوانیم بجز کت در بیآوریم عملی نیست. آدم نميخواهد، برنامه نميخواهد، سیاست نميخواهد و آنهم باید در جهت منافع این پانزده میلیون باشد که بندها از ایشان باز شده است (احسنت - احسنت).

رئیس - آقای وزیر فرهنگ.

وزیر فرهنگ - بنده وقتی که بیانات غالب نمایندگان محترم را میشنوم واقعا احساس خوشوقتی و احساس امیدواری با بنده کشور میکنم زیرا که می بینم که این اصولی که شاهنشاه ما در این سال گذشته مقرر فرمودند و تصویب عملی رسید و اجرا شد يك باره وضع کشور را، اطراف قضاوت فرادرا، توقعات نمایندگان مجلس را بکلی تغییر داده است شاید در دوره های گذشته اگر بگوئیم هیچ نبود خیلی خیلی نادر بود که يك نماینده مجلسی بیاورد و راجع بوضع روستائیان و وضع مردم دهات با این علاقه صحبت بکند (دکتر امین - ما آنوقت هم گفتیم) البته حالا که مجلس از نمایندگان تشکیل شده است که نماینده واقعی مردم هستند طبیعی است که باید این نوع سؤالات پیش بیاید و موجب خوشوقتی است که می بینیم مجلس با این نظریق پشتیبان این اصول مهم قرار گرفته است اگر این اقدامات در سال گذشته نشده بود شاید برای بسیاری از اشخاص اصلا این فکر پیش نمیآمد. بلکه در سال گذشته بوضع روستاها بخصوص توجه شده است و شاید درست باشد اگر عرض کنم برای اولین بار توجه باین قسمت مهم کشور شده است زیرا که مبنای اصول ششگانه این بوده است که بفتح اکثریت ملت ایران اقدام بشود و پدید است که اکثریت ملت ایران در حال حاضر آنها هستند که در روستاها سکونت دارند (صحیح است) بلکه راست است که فرهنگ ما این توسعه را پیدا نکرده بود نفوذ فرهنگ در روستاها بسیار کم بود و هست، هنوز هم هست علتش را هم باید صریحاً عرض کنم این بود که يك عده ای که در شهرها مستقر شده بودند بیش از آن مقدار که عادلانه سهم با ایشان میرسید از سرمایه مملکت و نیروی مملکت توقع داشتند حتماً نمایندگان سابق شاهدند، هی فشار می آوردند مثلاً بوزارت فرهنگ که ما میخواهیم در فلان شهر کوچک دوره دوم ادبی در مدرسه دخترانه تأسیس بکنیم، بفر این بودند و در عین حال غافل از

اینکه آن مخازج و آن نیروئی که برای تأسیس يك دوره دوم ادبی مدرسه دخترانه فلان نقطه دور افتاده مصرف میشود با همان مقدار نیرو و سرمایه میتوان افتاده ناپانزده دبستان درست کرد و تعلیمات ابتدائی را برای فرزندان دهستان درست کرد و مسائل تعلیمات ابتدائی را برای فرزندان روستائی فراهم کرد باین ترتیب نیروی فرهنگی ما درست توزیع نشده بود عادلانه توزیع نشده بود (یکی از نمایندگان - حالا هم همینطور است) حالا هم همینطور است زیرا که محال است که جز این بشود اگر ما بیل هستیم بنده اینجا آماده هستم که تا بکلیت توضیح مفصل خدمتتان بدهم حالا يك مقدار بودجه ای وزارت فرهنگ دارد که بمصرف مؤسسات متعددی میرسد این مبلغ شاید خوب توزیع نشده است یعنی سهم شهرها شاید در حدود هشتاد درصد از این بودجه نیست بسهم دهات بیشتر است اما آیا الآن تصور میفرمائید که ممکن است تمام مدارس شهر را تعطیل کنیم و بودجه اش را صرف ده بکنیم؟ (چند نفر از نمایندگان - سهم ده را تفکیک کنید) تفکیک ابتدا بنظر بنده ضرورت ندارد ده را از شهر تفکیک بکنیم همه جا کشور ایران است همه جا افراد ایرانی است. (حبیبی - ولی بدهات چیزی نمیرسد) اجازه بفرمائید بنده توضیح را بدهم بعد جناب عالی تشریف بیاورید بفرمائید عرض کنم آیا ممکن است که حالا در شهرها مؤسسات موجوده را تعطیل بکنیم؟ برای اینکه پولش را برداریم دزده خرج بکنیم ما باید سیاستی داشته باشیم که از این بعد آن مقدار که ما اضافه بکنیم به بودجه فرهنگ بیشتر متوجه روستاها بشود اگر قسمت دوم است البته مطلبی است که باید منظور باشد ضمناً چنانکه از سال گذشته هم منظور شده است یعنی تشکیل سپاه دانش فقط بقصد این بود که به روستاها بتوانیم معلم بفرستیم این کار را همه آقایان اطلاع دارند این کار بکلی انقلابی بود نه روش عادی زیرا که روش عادی که تا آنوقت بود عبارت از این بود که در دفعه اول بفر نقشه ساختمان دبستان باشیم بعد منافعه بدهیم بعد معمار برود آنجا مدرسه را بسازد و بعد معلم استخدام بکنیم در آن دانشسراهایی که در بعضی جاها بود و تعریف زیادی هم نداشت و با این نظریق سرمایه هنگفتی لازم بود کارها با کندی انجام میگرفت. در برنامه سپاه دانش گفتیم که ما معطل این کارها نمی شویم، دبستان نومی خواهیم. در بعضی نقاط مملکت ما دستا نهائی ساخته شده است که رقمهای فوق العاده

عجیبی برای ساختمان آنها خرج شده است بطوریکه تقریباً در یک منطقه‌ای در حدود ۲۰ میلیون تومان برای ساختمان ۲۰ دبستان خرج شده است مملکت ما یک همچو سرمایه‌ای ندارد که اینقدر به تحمل بپردازد ما گفتیم که اگر عمارت نیست بروند در مسجد، اگر در مسجد جهیزت بروند در هوای آزاد زیر درختها. اگر خاطر آقایان باشد آنچه که لازم است اول بنده اعلام کردم آنچه اول لازم است یک تخته سیاه و یک معلم و اگر ممکن باشد کاغذ و مداد و از همین مقدار شروع میکنیم و امیدواریم که البته بتدریج بیش بوییم و وسائل دیگر فراهم فراهم بکنیم (انشاءالله) این کار انجام گرفت و چنانچه مطلع هستید خوشبختانه نتیجه خوب بخشید بطوریکه مورد تحسین دوست و دشمن و خودی و بیگانه قرار گرفت صحیح است که نماینده محترم فرمودند که باین جا اکتفا نمی شود کرد و این کافی نیست البته که کافی نیست. ماسه هزار نفر تا بحال فرستاده ایم و پنججاه هزار آبادی داریم بر حسب اینکه آبادی را چطور تعبیر کنیم نتیجه‌اش از ۴۵ هزار تا ۶۵ هزار تغییر میکند. عرض کنم در هر حال در بسیاری از این روستاها که یک نفر فرستاده ایم یک نفر کافی نیست حتماً دو نفر سه نفر لازم است بدلیل اینکه غالباً در یک جا ۱۵۰ نفر یا ۱۶۰ نفر داوطلب شده اند که بیایند در سپاهی دانش درس بخوانند بالطبع یک نفر از عهده تدریس ۱۵۰ یا ۱۶۰ نفر بر نمی آید. اما برنامه کار خوشوقتیم که باستحضار نمایندگان محترم مجلس شورای ملی میرسانم که بفرمان مبارک اعلیحضرت همایونی ارتش تدارک می بینند که بتواند عده بسیار بیشتری را هر سال بخدمت بپذیرد برای این امر مهم یعنی سپاهی دانش و امر فرموده اند تا حدود ۱۵ هزار نفر فراهم بشود و وسائل نیز فراهم بشود برای تربیت این جوانان. باین طریق ما امیدوار هستیم این کوشش را چند برابر بکنیم. اما نکته دیگری که باید عرض کنم مادر همه شون کشورمان مدتهاست که خیلی عقب مانده ایم و حالا عجله داریم که تمام عقب ماندگی ها را دو کوتاهترین فاصله جبران بکنیم این کار خیلی آسان نیست برای اینکه ملتی که مطابق سرشماری سال ۱۳۳۵ کمتر از ۲۰ درصدش باسواد بود چطور میتواند این عقب ماندگی را در مدت کمی جبران بکند یا در نظر گرفتن میزان ازدیاد نفوس که در مملکت ما خوشبختانه قابل توجه است باحساب اینکه برای هر ۴۰ نفر بچه لاقل یک معلم لازم است کمبود

(خنده نمایندگان) خوشبختانه تشیخه بسیار رضایت بخش بوده نسبت و قسکه برای اینکار صرف شده و نتیجه‌ای که بدست آمده خیلی قابل توجه است. اما یقیناً نمایندگان محترم اطلاع دارند که از این امر تعلیمات روستائی دو نکته منظور است یکی باسواد شدن یعنی خواندن و نوشتن و یکی دیگر تعلیماتی که برای زندگی در روستا و برای بهبود و پیشرفت سطح زندگی روستائی مفید باشد در قسمت اول که موضوع سوال است تعلیم سواد با بد عرض کنم که این کار هر قدر مورد توجه باشد باک مقدمات و وسائلی دارد و بدون مقدمات و وسائل هیچ معجزه‌ای رخ نخواهد داد و اگر فرض بفرمائید ما سرمایه کافی هم بدست بیاوریم برای اینکه بخواهیم در مدت کوتاهی خواندن و نوشتن را ب همه مردم یاد بدهیم آنوقت این مسئله پیش می آید که معلمهای آنها را از کجا استخدام بکنیم وجه مقدار نیروی انسانی الان در اختیار ما هست چه مقدار از این نیروی انسانی محتاج به پرورش است تا در مدت فاصله کوتاه و بلندی آماده این خدمت بشویم در این کفرانح بین المللی تعلیم و تربیت که از طرف یونسکو در کراچی متعقد شده بود امکانات کشور ما مورد بحث واقع شد و طرحی تهیه شد که بموجب این طرح می بایستی تنها برای اینکه ما بچه‌های محصل یعنی بچه‌هایی که از شش سالگی تا ۱۳ سالگی هستند بتوانیم در مدارس بپذیریم برنامه‌ای طرح شد و مدت این برنامه بیست سال معین شد یعنی جداگانه امکان معینش این بود که تا ۲۰ سال آینده ما بتوانیم اینقدر معلم داشته باشیم که در آن ۲۰ سال همه بچه‌های ایرانی که به سن ۶ سالگی یعنی سن تحصیل میرسند بتوانند بچه‌ها را تحصیل بپردازند و بمدرسه بروند بنده برنامه کار را حساب کردم دیدم که صحیح است این برنامه برنامه مثبتی است اما ما باید بیست سال صبر کنیم و در این مدت ۲۰ سال خواه ناخواه یک عده از بچه‌های ما از تحصیل محروم می‌مانند و آنوقت در آخر این ۲۰ سال تازه ما با این مشکل مواجهیم که درست است که عده معینی از افراد مملکت که بمدرسه میروند و باسواد شده اند بیشتر شده است اما عدد بسیار درشتی باقی میماند از عده مردمی که در این ۲۰ سال مجال رفتن به مدرسه را پیدا نکرده اند مادر برنامه سوم طرحی تهیه کرده بودیم و کرده ایم که سالی ۸ هزار آموزگار اضافه استخدام کنیم و در حدود ۸ هزار نفر تربیت کنیم اما طرح سپاه دانش که به این امر اضافه شدن این امکان و این

اجازه را داد که شاید به اندازه یک برابر کنیم و یادآور این بدون اضافه کردن به اعتبارات یعنی با همان اعتباراتی که پیش بینی شده بتوانیم این عده را تا یک برابر کنیم افزایش بدهیم و همچنین دومین قدمی که در این راه برداشتم کار را بسیار تسریع میکند زیرا که مخصوصاً آقای دکتر الموتی که توجه دارند برای استحضارشان عرض میکنم ما تشخیص دادیم که این سیستم مدرسه توی شهر بدرده نمیخورد یعنی اینکه مدرسه در شهر در ۱۵ شهر بوز افتتاح میشود از خرداد سه ماه تعطیل داشته باشند در روزه های معین و ساعات معین مثلاً زنگ بزنند این وضعی نیست که در تمام روستاهای کشور قابل انطباق باشد در بعضی جاها همانوقت که مدرس باز میشود موقع درواست در بعضی جاها همانوقت که بخواهیم امتحانات بکنیم موقع آبیاری و کارهای زراعتی است و همچنین وضع اقلیمی نقاط مختلف فرق میکند باین جهت در این برنامه کلی این سیستم رسمی اداری را ما کنار گذاشتیم و گفتیم که باقتضای محل و باقتضای وضع اقتصادی و وضع طبیعی محل مختار است این جوانان که ما میفرستیم و باو مسئولیت میدهم بتواند هر وقت که مقتضی میدانند و هر وقت که مناسب میدانند شروع کند بتدریس یا با امتحان و هر وقت که می بیند اقتضا ندارد با وضع طبیعی محل بتواند تدریس را تعطیل کند بتواند تدریس را صبح زود شروع کند عصر شروع کند برای اینکه اگر بچه‌های روستاها رفته باشند کوفتند آن روز را چراندند باغند و پروراندند باشند وقت داشته باشند بایش از اینکه بروند بمدرسه در شش ساعه بخوانند باین طریق عده‌ای که با این مقدار معلم بدرس خواندن پرداخته اند اتمام از بچه بازرگ بسیار بسیار بیشتر از آن شد که با وضع سابق ما میتوانستیم داشته باشیم و همچنین مدت بسیار کوتاه شد زیرا سه ماه تعطیل تابستان در میان نیست ۱۴ ماهی که سپاه دانش در محل هست واقعاً بدو قسمت هفت ماهه تقسیم میشود و این کافی است که یک عده را در هفت ماه اول و یک عده را در هفت ماه دوم تربیت بکنیم اما عددی را که بپذیرند باید عرض کنم که بیش از ۳۱۱ هزار نفر مطابق حسابی که ما داریم نزد این سپاهیان دانش درس خوانده اند. البته میزان پیشرفت اینها را نمیشود توقع داشت که مساوی باشد شاید بعضی ها بهتر درس خوانده باشند بعضی ها بدتر اما این نکته را که فرمودند تعلیمات روستائی یعنی چه؟ وزارت فرهنگ بخلاف آنچه که شاید تصور بشود حساب همه اینها را اول کرده است حساب این است گفتیم که

میخواهیم در درجه اول سواد یاد بدهیم، عده معلمینی را میفرستیم توی ده بجای اینکه بجه های ده را جمع کنیم بیاوریم توی شهر زیرا که خطر این بوده هست که اگر بچه های دهانی را برداریم بیاوریم در شهر درس بدهیم دیگر بده برنگردند بنا بر این بجای اینکه ده را بشهر بیاوریم شهر را بده برده ایم بعد گفتیم که خوب اینها در ۱۴ ماه دو کلاس را درس میخوانند بعد چه کنند کسانی که درس میخوانند دودسته هستند یکدسته کسانی هستند که سنشان موضع اقتصادیشان اجازه نمیدهد که دنباله تحصیل را بگیرند، مثلاً جوان ۱۷-۱۸ ساله ای که پیش این سپاهی دانش درس خوانده است شاید این معاشش، وضع اقتصادیش کاری که باید بکنند مانع از این باشد که برود باز مرتب درس بخواند، برای این طبقه فکر کردیم کتاب تهیه کنیم کتابی که جالب توجه باشد کتابی که اطلاعات کافی کشاورزی، اطلاعات اجتماعی و بهداشتی و سایر چیزها را بدهد و در هر آبادی بتوانیم یک مقداری از این کتاب ها را بفرستیم که بقیمت نازل فروخته شود و باین طریق آن عده ای که تحصیلاتشان را ادامه نمیدهند آنچه را که خوانده اند فراموش نکنند و از تحصیلشان استفاده کنند زیرا سواد خواندن و نوشتن وسیله است هدف که نیست، یاد میگیرند خواندن و نوشتن را برای اینکه چیز مفیدی بخوانند بعد میماند یک عده ای که سنشان اقتضا میکند وضع اقتصادی زندگیشان اقتضا میکند که تحصیلاتشان را ادامه بدهند اینها را هم ما فکر این نمیتوانیم باشیم که پنجاه هزار مدرسه در پنجاه هزار ده بسازیم ۵۰ هزار مدیر و ۵۰ هزار ناظم و ۵۰ هزار فراش یعنی باین سیستم معمولی پس باید چه بکنیم؟ بیایم یک خورده جمع و جور بکنیم برنامه خودمان را و این طرح این است، اتفاقاً الان که رؤسای فرهنگ تمام کشور جمعند و دارند این طرح را بصورت قطعی در میآورند باین ترتیب که در هر کزهر پنج ده در فاصله ای که قابل رفت و آمد باشد برای بچه ها یک مدرسه روستائی مرکزی میسازیم این مدرسه روستائی مرکزی از کلاس سوم شروع میشود زیرا دو کلاسی اولش را قبلاً در خود ده در پیش سپاه دانش خوانده اند در این دبستان روستائی چه باید بیاموزیم دو نکته را بایستی در نظر داشت دو نکته شاید متضاد یکی اینکه ایرانی

بمانند ترتیب داده شده است تا اول بآنها این نکته های لازم و اضافی را یاد بدهیم تعلیم بدهیم بعد آنها را بفرستیم و توقع داشته باشیم که بروند به بچه های روستائی تعلیم بدهند این برنامه هم آماده کار است موضوع دیگر که سؤال فرمودند راجع باعتباراتی که تخصص داده اند آنرا هم الآن رؤسای فرهنگ را خواستیم جمع بشوند که هر چه زودتر نقطه هایی را که باید مدرسه مرکزی دبستان مرکزی روستائی ساخته شود تعیین بکنند. نقشه این کشیده شود، سازمان برنامه اعتباراتش را تأمین کند بطوری که ما لااقل در این قسمت هائی که سپاه دانش فرستاده ایم و یک مقدار سواد یاد داده ایم دنباله کار را بگیریم تا کار من ضایع نشود و همچنین برنامه را بطوری تنظیم کنیم که برای دوره دوم آن سه هزار نفری که میروند باز برنامه آماده باشد، ساختمان آماده باشد بچه هایی که در شان را خوانده اند بروند دنبال کارشان را بگیرند، این مجموع کار هائی است که مادر نظر داریم برای تعمیم در روستاها انجام بدهیم باید با ژبا کمال خوش وقتی عرض کنم که اولین بار در سال گذشته این عمل یفرمان مبارک شاهنشاه انجام گرفت که فرهنگ بر روستاها رفت و این مطلبی است که در مطبوعات خارجی هم اشخاصی مکرر نوشتند و همچنین در گزارش هائی که به بنده از خارجی ها رسیده است این یک نکته را در خاتمه عرض می کنم هر چه خوب بکنیم در این راه کم کرده ایم هر چه نقشه بکشیم بآن اندازه که باید بکشیم و وقت بکنیم نکرده ایم، کارمان خیلی عظیم است با تعارف و حرف تنها نمیشود. اولاً باید پیش بینی کرد و بگوید خودمان وعده ندیم دعوی بیهوده نکنیم اگر کسی گفت که من طرحی کشیده ام که در ظرف پنج سال ملت ایران با سواد میشود یقین دارم که با او خواهد خندید زیرا این کار عملی نیست و چنین چیزی ممکن نیست یکی از مملکت های آسیائی در مجامع بین المللی تعلیم و تربیت شهرت داشت که در مدتی قریب به ۱۵ سال توانسته است عده با سواد هایش را از شش درصد به هشتاد درصد برساند و این مطلب موجب تحسین بنده شد و چون مطلبی است مربوط به مملکت ما بنده هم بسیار توجه کردم و واقعاً تحسین کردم که چنین ملتی توانسته یک چنین کاری بکند بعد فرصتی پیدا شد کلام خودم را قاضی کردم در تمام این کار مشکل

است باین طرز نمیشود این کار انجام شود تحقیق کردم معلوم شد که کمیت را اضافه کرده اند و کیفیت را کم کرده اند باین معنا که برنامه های تهیه کرده اند که هر شخص بیسودی بتواند روی علائمی که انتخاب کرده اند هفت، هشت کلمه را بخواند و علائم را تشخیص بدهد و چند تا از این جور چیزها این را اسمش را گذاشته اند سواد وقتی که اینطور شد این مقدار را در مدتی کم در بیست و چهار ساعت میشود یاد داد و افراد را سواد دار کرد اگر اینطور شود کار آسان میشود یعنی ما اگر توقع عمل را اینجور باین بیاوریم و سواد را اینجور تعیین کنیم ممکن است خیلی زود با سواد تهیه کنیم اما ما نمیخواهیم خودمان را گول بزیم در دادن معلم میخواهد وسیله میخواهد و مدت میخواهد بخصوص مدت میخواهد کپشول و آمپول علم هنوز اختراع نشده است بهر حال آن کسی که میخواهد چنین چیزی یاد بگیرد لااقل شش سال وقت لازم است که بتواند معلومات شش ساله را یاد بگیرد عرض رایش از این ادامه نمیدهم و خیلی متشکرم (احسن - احسن)

رئیس - آقای دکتر الموتی.

دکتر الموتی - عرض کنم بنده امروز توجه کردم اساساً از وزرائی که خوب صحبت میکنند نباید سؤال کرد صحیح است - خنده نمایندگان (پوای اینکه بسیار خوب صحبت میکنند و مطلب را خوب میپروانند و مطالب زیادی هم میفرمایند ولی برای رودبار الموت و سایر دهات مدرسه نخواهد شد (احسن) جناب آقای وزیر فرهنگ مطالب بسیار جالبی را فرمودند بنده استفاده کردم بخصوص از آن قسمت فرهنگ روستائی ولی میخواهم بعرضشان برسانم که اساس سؤال من در این زمینه است این مشکلات وجود دارد مردم ما در دهات بیسواد هستند بودجه و پول نداریم این مشکلات هست ولی اگر قرار است کاری بشود با وجود این مشکلات بایستی راهی پیدا کرد کمکی کرد که سطح تعلیم و تربیت در مملکت ما بالا برود اگر بخواهید که سرمایه در اختیار همه بگذارید مدرسه هم بسازند بچه ها هم مدرسه بروند بنده هم آمادگی را منتشر بکنم این اعجازی نشده بطور شاه مملکت برنامه سپاه دانش را اعلام فرمودند وزارت فرهنگ هم انجام داد موفقیتی هم حاصل شد باید از این قبیل راهها پیدا کرد و روستاهای مملکت را از این

وضع نجات داد (صحیح است) اما از جناب آقای وزیر فرهنگ
پیش بر نامه‌ای میخواهیم متناسب با انقلاب و الا این بر نامه‌ها
که معمولی است بول نداریم همیشه این حرف را میزدند
بنده که خودم را و کیل صد هزار هاتی می‌دانم در این شهر
تهران صحبت میکنم و مقاله‌ای نویسم در ماهیت انقلاب وقتی به
روستا رده میروم باید بگویم نتیجه این انقلاب این بوده
است که الان دوست مدرسه در این دهات دایر شده اگر
ما بعد از انقلاب همان بر نامه‌های زمان قبل از انقلاب را
آمده بدهیم دیگر تحول و پیشرفت حاصل نشده است و ما
کاری نمیتوانیم بکنیم جناب آقای وزیر فرهنگ این مطالبی
که فرمودید برای گذشته بنده عرضی ندارم بنده هنوز
نمیدانم برنامه وزارت فرهنگ برای سال آینده چیست
از همین بودجه و اعتباری که در اختیار وزارت فرهنگ
گذاشته خواهد شد چه مقدار در روستاها اختصاص داده میشود
وجه تحولی بوجود می آید کار سپاه دانش شما کاملاً محسوس
است لازم نیست که خارجی‌ها بدانند و بگویند، خودمان
میدانیم و احساس میکنیم و افتخار هم میکنیم (احسن) و بنای
قضاوت ما هم ببخشید مطبوعات خارجی نمیتند چون ممکن
است بدون عرض نباشند ما خودمان بوظنمان علاقه داریم
از طبقه مردم هستیم و افتخار هم میکنیم که برای این مردم
خدمت بکنیم و بتوانیم سطح زندگی و سطح فرهنگ
سطح دانش و سطح بهداشت همه را بالا ببریم در موردی
که فرمودند بودجه و اعتبار نداریم تصادفاً خانم تربیت
یادداشتی مرحمت فرمودند بر اینتان میخواهم فرموده باشند
«برای اطلاع شما یادآوری میکنم که تا زکی ۹ میلیون
تومان برای تحقیق بدانسکده ادبیات داده شده در صورتی
که با این مبلغ لااقل ده هزار مدرسه برای روستاها ساخته
میشد» (نمایندگان - بیشتر) اگر وزارت فرهنگ برای
خودش یک برنامه‌ای داشته باشد در جهت توسعه مدرسه
روستائی با بهره‌موری که متخصصین وزارت فرهنگ
مطالعه دارند تاسیس شود بر آن اصول میشود پول پیدا کرد
و بودجه پیدا کرد ما میدانیم که در این مملکت پول هم هست
منتها باید یک قدری بوضع دهات توجه کرد همین سپاهیان
دانش که فرمودند بنده بعرضتان میرسانم یکی از سپاهیان
دانشی که به الموت فرستاده اند بعرض اعلیحضرت همابونی
هم بنده رساندم یک جوانی است که سه سال در اطرش
تحصیل کرده است فرستادید آنجا این حقیقتاً در آنجا تحولی

بوجود آورد وضع این ده بکلی عوض شده بجهت وضعشان
وضع تربیتشان بکلی عوض شد اما میدانید چه شد؟ چون
یک مقرراتی هم دارد دهاتی که راه ندارد سپاهیان دانش
نمی‌آید آنجا بروند برای اینکه باید سرکشی نکنند این
جوان که رفته بود آنجا و ده ماه مانده بعد این را برداشتند
آوردند به تهران و در یکی از هنرستانهای دستگاه سازمان
شاهنشاهی جای دادند و آنجا تعطیل شد و هر چه بفرهنگ
قبولین بدستگاه خودتان میگویم میگویند در دهاتی که
کدراه ندارد مامعذرت میخواهم سپاهی دانش نمیتوانیم
بفرستیم اگر شما برای دهات راه‌آورد این وضع را تهیه کردید
باز هم بجائی نمیرسد و این مشکلات همینطور در کارستان
هست مثلاً راجع به مدرسه فرمودید و سبیل نیست آقای خواجه
نوری یادداشتی به بنده لطف فرمودند که در لواسان مدرسه‌ای
با چهل هزار تومان ساخته‌اند تحویل وزارت فرهنگ هم
داده اند ولی معلم بهشان نداده اند این مدرسه هم خراب شده
و از بین رفته مردم چه بکنند؟ (بکنفر از نمایندگان - در
کجا است) در میگویند آیا از مردم میشود بیش از این توقع
داشت که بیایند مدرسه بسازند تحویل وزارت فرهنگ
بدهند و وزارت فرهنگ معلم ندهد و این مدرسه خراب بشود
در مملکتی که هشتاد و نود درصد مردم بی‌سوادند مردم
حاضر بهمه گونه همکاری هستند از مردم بخواهید کمک
میکند با شما راه می‌بندولی بشرطی که آن برنامه‌ای که
بمردم وعده میدید قول میدید عمل بکنند من الان باین
منطقه‌ای که سپاهیان دانش شمارفته بعد هم برگشته اند و
دیگر نفرستاده‌اید نمیدانم اصلاحه جوابی یا نه بدهم هر چه
مراجعه میکنم میگویند چون قرار است هر ۱۵ روز یک
آقائی برود سرکشی بکند در دهاتی که راه ندارد آنجا نخواهند
رفت بنده چون میخواهم زیاد وقت مجلس را بگیرم البته خیلی
متأسفم بعرض جناب عالی برسانم که جواب حضرت تعالی بنده را قانع
نکرد یعنی بنده همانطور که در دقیقه اول پشت تریبون آمدم
و نمیدانستم برنامه وزارت فرهنگ در سال آینده برای توسعه
شبکه فرهنگ در روستاهای مملکت چیست الان در همان
شرایط هستیم منتها مطلبی را بنده استنباط کردم که فرار است
روسی فرهنگ شهرستانها بیابنده نشینند و مطالعه بکنند
بررسی بکنند ببینند که چه میشود کرد با آقای صائب
نوشته‌اند «در حال حاضر بعضی از مدارس اصفهان معلم ندارند»
البته مشکلات زیاد است همه میدانیم همکاران محترم اجازه

بدهند که بنده یادداشتها را بخوانم و باز از جناب آقای وزیر
فرهنگ خواهش بنده اینست که بفرمایند بنده میخواهم
بدانم بهر نامه وزارت فرهنگ در گذشته کاری ندارم و
هر صی ندارم هر چه بوده و شوق گذشته برای سال آینده برای
توسعه تعلیمات اجباری و تعلیمات روستائی در دهات
چه برنامه‌ای هست موضوع سؤال بنده این است
تا زمانی که بنده در این مورد قانع نشده‌ام خیلی متأسفم که
عرض میکنم جواب حضرت تعالی بنده را قانع نکرده .
رئیس - این مسئله بنده خیال میکنم که خیلی
مفضل باشد شاید بهتر باشد که در کمیسیون فرهنگ
تشریف ببرید و ساعت‌ها روی این موضوع بحث بشود آقای
وزیر فرهنگ بفرمائید .

وزیر فرهنگ - بنده باید عرض کنم که برای وزیر
هم مشکل است که با و کیل ناطق و حرافی رویرو بشود
بنده مختصر چند نکته را عرض میکنم وقت مجلس را بیشتر
از این نمیگیرم در مورد سپاهی دانش که فرمودند به الموت
رفته است از آنجا برش گردانند بعلت اینکه راه نبوده
است صحت ندارد خلاف خدمتتان عرض کرده‌اند علت
اینکه آن سپاهی دانش را خواستند این است که این متخصص
امور صنعتی بود مخصوصاً فرستاده شده بود برای این
پرورشگاهی که سازمان خدمات شاهنشاهی تاسیس کرده
است درس بدهد ما او را معاف نکردم بنده چون هیچ مایل
نبودم به هیچ پنهان از خدمت سپاه دانش بیرون بروم باین جهت
یافشاری کردم که با وجود این امر این خدمت را بکند
ولی بعد چون در آنجا تحصیلات بجهت نافع مانده بود و
معلم نداشتیم و این یگانه معلمی بود که صنعتی را میبایست
در آنجا درس بدهد ناچار در قسمت دوم بر نامه او را بمحل
فرستادم امیدوارم که در دفعه آینده که انشاء الله مشتمان
بیراست از سپاهی دانش سهم الموت بیشتر باشد. این نکته‌ای
که خانم تربیت فرمودند که نه میلیون تومان بدانسکده
ادبیات برای تحقیق داده شده است بنده مقدمتاً عرض میکنم
که مطلقاً صحت ندارد (خانم تربیت - در روزنامه نوشته
است) نوشته روزنامه خیلی معتبر نیست یقیناً صحیح نیست
اگر مایل هستید بنده تحقیق میکنم اگر مبلغی داده شده
باشد عین مبلغ را عرض میکنم (دکتر شفیق امین - روزنامه
ها نوشته‌اند) اعتماد فرمائید اما راجع به برنامه سال آینده
جناب آقای دکتر الموتی مختصر عرض میکنم فعلاً بر نامه‌ای

که تهیه شده است در سال تحصیلی آینده مثل امسال هشت هزار
آموزگار با استخدام رسمی وزارت فرهنگ در خواهند آمد
که این عده بعضیها کسانی هستند که خدمت سپاه دانش را
طی کرده‌اند و بعضیها کسانی هستند که در کلاسهای تربیت
معلم تحصیل کرده‌اند علاوه بر آن هفت هزار سپاهی دانش
در سال آینده بکار خواهند پرداخت و احتمال می‌رود که در
دی ماه سال آینده ده هزار سپاهی دانش جدید پذیرفته شوند
که البته به سال تحصیلی بعد خواهند رسید این فقط در قسمت
تعمیم تعلیمات ابتدائی است و تصور میکنم که امکانات بیشتر
از این نباشد زیرا همانطور که عرض کردم حساب بفرمائید
آموش را از کجا بیاریم، جوان دیبلمه تعدادش معین است
که از مدارس ما خارج می‌شوند نمیتوانیم دیگر دیبلمه
قالب بزنیم .

رئیس - آقای وزیر کشاورزی فرمایشی دارید
بفرمائید .

مصطفوی نائینی - آقای وزیر کشاورزی هم ناطق
خیلی خوبی هستند .

وزیر کشاورزی (سپهبد ریاحی) - نماینده محترم
جناب آقای دکتر الموتی سؤالی از دولت فرموده‌اند
که چند قسمت از آن سؤالات مستقیم و غیر مستقیم
وظایف وزارت کشاورزی ارتباط دارد بنده سعی میکنم در
حد اقل مدت که در حوصله مجلس و نمایندگان محترم
باشد عرایض را بعرض برسانم (احسن) البته مبحث خیلی
منسوط شده ولیکن من توجه بحوصله نمایندگان محترم
خواهم داشت (دکتر شادمان - زیاد است) البته آن سخنران
قوی و با فصاحت هم نیستم که بتوانم وقت مجلس را با فصاحت
خودم جلب بکنم سعی میکنم مطلب بگویم بلکه انشاء الله
باین وسیله جلب توجه آقا بان بشود . (احسن) در سؤال
اول که از دولت فرمودند که البته قسمت مقدماتیش
به وزارت کشاورزی ارتباط ندارد ولی مؤخرش ارتباط پیدا
میکند این است که از بودجه بر نامه سوم چه مقدار برای
آبادی و عمران دهات ایران تخصیص داده شده و بر نامه
دولت برای بهبود وضع روستاها کی دهقانان و روستائیان کشور
چگونه است . بنده میخواهم جواب خلاصه ای بسؤال
نماینده محترم بدهم چه بر نامه‌ای برای زندگی کشاورزان
و بهبود آن عظیم تراز بر نامه انقلاب ملی است (صحیح است)

آیا قبول ندارید که این برنامه را صرفاً برای حمایت از زندگی کشاورزان تنظیم کرده‌اند و تصویب ملی رسید، توجه بفرمائید ماده ۱ اجرای قانون اصلاحات ارضی و امحای رژیم ارباب‌رعیتی، آيا جامعتر از این برنامه برای دولت و ملت ایران وجود دارد؟ بعقیده بنده وجود ندارد، این شاه برنامه است و برنامه دولت است و مسئول اجرای این برنامه هم وزارت کشاورزی خواهد بود آنجائی که میگوئیم ملی شدن مزارع و جنگل‌های کشور جز اینکه فوایدش بطبقه کشاورز میرسد و مستقیماً عواید این کار نصیب کشاورزان است چیز دیگری است، دلیل آن این است که امروز در تمام این کشور یک نفر دام دار دیناری بابت تعلیف نمی‌پردازد، آیا این نتیجه این قانون نیست؟ بروید به سنوات گذشته توجه کنید ببینید چه روزها امداران و سایرین می‌آوردند امروز دیگر این وضع وجود ندارد این نمره این برنامه مترقی است (احسن است) اگر صدای بنده بلند است تذکر بفرمائید که آهسته‌تر صحبت بکنم تا مزاحم نباشم در ماده دیگر از مواد ششگانه منشور انقلاب شاه و مردم سیاهی دانش است مگر غیر از این است که سیاهی دانش را برای با سواد کردن روستائیان تصویب کردند، ملت هم تصویب کردند پس بنا بر این بطور خلاصه می‌گذرم برنامه کار دولت برای بهبود زندگی کشاورزان اجرای دقیق و کامل منشور انقلاب شاه و مردم است، جز این برنامه‌ای بنده ندارم (احسن است) ممکن است نماینده محترم منظورشان در دنبال برنامه سوم بود، ممکن است منظورشان این بوده است که ما از برنامه سوم چه کمکی به بهبود وضع زندگی کشاورزان مملکت خواهیم کرد در برنامه سوم با عدد غرض می‌کنم بیست و دو درصد از مجموع اعتبارات برنامه سوم اختصاص به امور کشاورزی داده شده که نتیجه فواید آن عاید طبقه روستا خواهد شد. این مبلغ در حدود ۲۵۰ میلیارد ریال برآورد میشود البته آن چیزی است که مستقیماً برای امور کشاورزی مصرف میشود ولی خیلی از این اعتبارات هست که من غیر مستقیم بر این اعتبار کل افزوده میشود اعتبار راهسازی و بخصوص راهسازی بین دهات یا راههای فرعی، اعتبارات فرهنگی اعتبارات بهداشتی اینها هم اعتباراتی است که نتیجه‌اش خواه ناخواه عاید طبقه کشاورز خواهد شد و من امروز با افتخار و غرور بعرض میرسانم که کشاورز امروز کشاورز دیر روز نیست کشاورز امروز بحقوق

خودش واقف است حق خودش را بهتر ترتیبی که شده است و با هر قدرنی که شده است پس می‌گیرد امروز موزیر کشاورزی نمیتواند در خاندانش راحت بخوابد و کشاورز را بدست تقدیر بسیار مجبور است برود به دهات و تماس بگیرد و احتیاجات او را تأمین بکند (احسن است) و بطور کلی اگر اینها را هم اضافه بکنیم ۳۰۰ درصد از اعتبارات سازمان برنامه در برنامه سوم اختصاص به امور کشاورزی و که کم به طبقه کشاورزان داده شده اینچنین مقدمتاً یک عرضی می‌کنم شاید این عرض را در مصاحبات ملی هم بکنم. باستحضار آقایان هم رسیده است اگر تکیه ارضی خسته کننده است معذرت می‌خواهم ما از اجرای قانون اصلاحات ارضی دو هدف بزرگ مد نظر داشتیم البته ما میگوئیم برای مائیکه مجری هستیم این الهامی بود که شاهنشاه دادند و ملتی بود که تصویب کرد (صحیح است) هدف یکم هدف سیاسی و اجتماعی بود یعنی همان که نماینده محترم بنام فتوایلیسم در روستاهای کشور نام برد من امروز بعرض نمایندگان محترم میرسانم که این هدف بطور کلی تصرف شده است امروز از نظر امور اجتماعی و سیاسی حقوق کشاورزان برابر حقوق شهر نشینان تثبیت شده است نمونه این که چهار پنجاه نفر کشاورز و مهندس کشاورزی در این مجلس شورای ملی منتخب طبقه کشاورزان هستند (صحیح است) از این دلیل بازتر نمی‌دارم بعرض میرسانم اما هدف دوم که مدنظر بوده هدف اقتصادی است که بهبود زندگی و بالا بردن قدرت خرید که اینهم در نوع خودش بسیار هدف عالی است اگر چنانچه هدف یکم را روی رشد ملی روی سابقه تمدن کشور سریع تصرف کردیم متأسفانه تصرف هدف دوم باین آسانی و سهولت امکان پذیر نیست و من نمیتوانم وزیر باشم که امروز وعده‌ای بدهم و فردا در انجمن عاجز باشم این احتیاج بزمان دارد احتیاج به مراقبت دارد احتیاج به اعتبارات دارد و از همه مهمتر احتیاج باراده و ایمان دارد اراده و ایمان کارمندان وزارت کشاورزی، اراده و ایمان روستائیان و کشاورزان برای اینکه ما بتوانیم در زمان کوتاهی انشاء الله این منظور را هم حل کنیم زمان طولانی است برای اینکه زمان را ما بتوانیم کوتاه بکنیم بستی با سرعت پیش رفت من در مورد سؤال اول دیگر عرض نمی‌کنم می‌پردازم بسؤال دوم نماینده محترم که تاکنون چند

شرکت تعاونی روستائی تشکیل شده وجه برنامه‌ای برای حمایت بیشتر از کشاورزان تهیه گردیده تا دهقانان آزاد شده از فتوایلیسم بهتر بتوانند از زندگی مرفهی که هدف نهائی انقلاب ششم بهمین است بر خوردار و ندر حسب تصادف یا بر حسب اختیار وزارت کشاورزی دارای برنامه است وزارت کشاورزی تا سه سال آینده برنامه‌اش تنظیم شده است و وظایف فرد فرد اعضای این سازمان عظیم مشخص و معین شده است که چه کاری بایستی انجام بدهند اول اشاره می‌کنم بموضوع شرکت‌های تعاونی ضرورت ندارد من در جمع آقایان که از همه چیز واقف هستند از مزایای شرکت‌های تعاونی بحثی بکنم اساس این کار بر اساس خودیاری است یعنی خود کشاورزان جماعت‌هایی را تشکیل میدهند برای اینکه بتوانند بزندگانی هم نوع خودشان و بزندگانی خودشان کمک کنند و این اساس کار است ولی غافل نباشید این اساس اساس نوئی است در کشور ما، ماهنوز در کشور عادت بامور اجتماعی آنطور که باید و شاید پیدا نکرده‌ایم یعنی از برنامه‌های مهم آینده دولت‌ها باید این باشد که مردم را بکار اجتماعی عادت بدهند (صحیح است) یعنی اعتماد بین افراد ایجاد بشود بطوریکه اگر جزئی سرمایه‌ای داریم بسیاری بشرکتی و مطمئن باشیم که آخر سال بهره اینرا خواهد داد نه این که یک روزی اعلام ورشکستگی بشود سرمایه اصل و فرع هم از بین برود متأسفانه این تجربیات تلخ ما را وادار کرده است به احتیاط کاری حالا یا اشتباه غرض می‌کنم یا صحیح تا گزیر هستیم در این مرحله که باسرنوشت قانون اصلاحات ارضی ارتباط مستقیم دارد با داریت و با آرامش و بایش بینی جلو برویم این شرکت‌ها را تشکیل دادن و بدست اشخاص نادان سپردن یعنی ورشکستگی شرکت اگر ده شرکت ورشکست شد اعتماد شرکت بهم میخورد و دیگر روستائیان استقبال از این کار نخواهند کرد (صحیح است) این است که ماسعی می‌کنیم که یک کادر ورزیده‌ای جهت این کار تربیت بکنیم این کار انجام شده است و بتدریج هم افزایش میدهم بطوریکه در هر پنج شش شرکت تعاونی افلاک نفر مأمور ورزیده که با اصول حسابداری آشنا باشد وجود داشته باشد اما از نظر تعداد شرکت‌ها بعرضتان می‌رسانم در مقرر تاسر کشور تا این تاریخ ۳۱۴۰ شرکت تعاونی در دهات تشکیل شده که

تشریفات قانونی و ثبتی ۲۳۸۴ تا از آنها پایان یافته است اینک اشاره به برنامه می‌فرمائید من هم با جنابعالی هم عقیده‌ام بدون برنامه راه رفتن یعنی در تاریکی راه رفتن و به نتیجه نرسیدن برنامه ما در این قسمت این است که تا آخر سال جاری تعداد این شرکت‌ها به چهار هزار برسد و جنابعالی می‌توانید در آن تاریخ از بنده سؤال بکنید که رسید یا نرسید و باید برسد تعداد کشاورزانی که در این شرکت‌ها عضویت دارند پانصد هزار نفر است سرمایه‌ای که اعضای شرکت‌ها پرداخته‌اند در حدود ۳۵ میلیون تومان است (مهندس والا - نقدی بوده است) کشاورزان نقدی پرداخته‌اند چونکه شرط واگذاری سهم بکشاورز که از مرحله یکم قانون اصلاحات ارضی بر خور دارند این بود که عضویت شرکت را قبول کنند و یک سهمی هم بگذارند صد تومان، صد و پنجاه تومان، دوست تومان به نفع گذاشته‌اند جمعش که رقم قطعی‌اش را عرض می‌کنم ۳۲۴ ۱۵۴ ۰۶۲ ریال است مبلغ اعتباری که ما از طرف سازمانهای تعاونی مرکز اضافه کردیم و در اختیار گذاشتیم تقریباً مضاعف این است ۵۸۲ ۹۶۶ ۶۵۷ ریال است اما این یک اصل را متذکر میشوم ما برای اینکه شرکت‌های تعاونی دچار شکست نشوند و بهتر بتوانند بمنظور واقعی که بالا بردن سطح زندگی کشاورزان است کمک کنیم شرکت‌های تعاونی را بیشتر اختصاص دادیم به کمک‌های جنسی، جنسی که از نظر کشاورز و پیشرفت کشاورزی ضرورت دارد چونکه این خطر هست که اگر پول نقدی به کشاورز بدهند صرف لباس نو و پیراهن دخترش و احیاناً یک سفر کوتاهی بشود و این سرمایه بدون بهره از دستش خارج میشود این را بصورت بذر دادیم که در همین پائیز سال جاری یک میلیون بذر اصلاح شده از طریق شرکت‌های تعاونی بین کشاورزان تقسیم شد فکر می‌کنم برای آغاز کار عمل جالبی باشد یعنی ده هزار تن بذر دادیم بین تمام مملکت تقسیم شده است (یکی از نمایندگان - بسیار کار خوبی است) ما آمدیم کود شیمیائی که متأسفانه در مملکت ما سابقه هم مصرفش خیلی کم است و فقط عده‌ای خواص بخواس آن آشنائی داشتند داریم تعمیم میدهم یعنی آن کمکی که از طرف شرکت‌های تعاونی میشود بشکل کود هم میدهم و در اینتخابر نامه ما برای توزیع در یکسال زراعی ۱۵ هزار تن کود شیمیائی است که چهار هزار تن آن اکنون در انبارهای

نزدیک به دهات آماده شده است ما انتظار داریم با مصرف این کود شیمیائی ۲۰ درصد محصول کشاورزان را انشاء الله افزایش دهیم از نظر دفع آفات و سایر مطالب که با زفنی است بنده اینجا بحث زیادی نمیکنم شرکتهائی تشکیل دادیم برای کمک به شیار و متأسفانه این مشکل در کشور بوجود آمده که با خارج شدن مالکین از سطح دهات که خواه ناخواه دارای مقداری وسایل مکانیکی هم بودند این وسایل مکانیکی بدون مصرف ماندوزارع هم بدون وسیله شخم ماند ما مدیم یک شرکت هائی تشکیل دادیم که خود وزارت کشاورزی در حدود ۱۰۰ تراکتور در این برنامه مصرف خواهد کرد ده گروه ستیاری تشکیل دادیم برای ده منطقه کشور که اول نهار در آنجا خواهند بود و برای کشت بهاره شروع کنند بشخم یعنی ابلاغ کردیم که هر یک از مالکین که این سرمایهشان را که مانده است بیایند ما کمک کنند و آن اجرت المثل و حق العمل تراکتور و راننده و مصرف سوخت را از ما بگیرند گزارشائی که دریافت کرده ایم در این راه هم خوشخشانه اقداماتی شده است (مهندس والا برای فنوات چادقادی کرده اند) فنوات هم یکی از برنامه های ماهست جناب آقای مهندس والا که باید متأسفانه بعضی برسانم که مشکلات فنوات کشور یکی از مشکلاتی است که مهم تر از آن است که سطحی تصور کنیم پنجسال خشکسالی کشور چندین متر سطح آب را بر دایم آبیامکن است ماهم سطح فنات را پنج متر بزرگ پائین که سطح آب برسیم که آنوقت ~~بسطح~~ ~~دو~~ ~~متر~~ ~~پائین~~ ~~تر~~ ~~میرسد~~ ~~و~~ ~~این~~ ~~مشکل~~ ~~فنا~~ ~~ت~~ ~~مشکل~~ ~~بزرگ~~ ~~گیتی~~ ~~است~~ ~~راه~~ ~~حل~~ ~~هائی~~ ~~فکر~~ ~~کردیم~~ ~~بلکه~~ ~~در~~ ~~مادر~~ ~~چاه~~ ~~های~~ ~~عمیق~~ ~~بانی~~ ~~عمیق~~ ~~بزرگ~~ ~~و~~ ~~این~~ ~~آب~~ ~~ها~~ ~~خوردن~~ ~~باید~~ ~~بالا~~ ~~ولی~~ ~~موفقیتی~~ ~~که~~ ~~در~~ ~~این~~ ~~کار~~ ~~باشد~~ ~~و~~ ~~امید~~ ~~بخش~~ ~~باشد~~ ~~ندارد~~ ~~غیر~~ ~~از~~ ~~این~~ ~~که~~ ~~امیدوار~~ ~~باشیم~~ ~~امسال~~ ~~از~~ ~~نظر~~ ~~نزول~~ ~~بر~~ ~~فهای~~ ~~فر~~ ~~اوان~~ ~~بلکه~~ ~~خود~~ ~~بخود~~ ~~این~~ ~~مشکل~~ ~~حل~~ ~~شود~~ ~~ولی~~ ~~معهد~~ ~~ات~~ ~~انجا~~ ~~که~~ ~~ممکن~~ ~~بوده~~ ~~است~~ ~~تا~~ ~~آن~~ ~~جائی~~ ~~که~~ ~~بهره~~ ~~اش~~ ~~بر~~ ~~می~~ ~~گشته~~ ~~است~~ ~~از~~ ~~نظر~~ ~~وام~~ ~~بوسیله~~ ~~بانک~~ ~~کشاورزی~~ ~~و~~ ~~بوسیله~~ ~~سازمان~~ ~~مرکزی~~ ~~تعاون~~ ~~مرکزی~~ ~~کمک~~ ~~شده~~ ~~است~~ ~~این~~ ~~مطالب~~ ~~راجع~~ ~~به~~ ~~قسمت~~ ~~اول~~ ~~سؤال~~ ~~یعنی~~ ~~مربوط~~ ~~به~~ ~~شرکتهای~~ ~~تعاونی~~ ~~بود~~ ~~جلا~~ ~~ال~~ ~~فعالیت~~ ~~بانک~~ ~~کشاورزی~~ ~~راه~~ ~~بطور~~ ~~اختصار~~ ~~بعضی~~ ~~میرسانم~~ ~~راجع~~ ~~بحمایت~~ ~~بیشتر~~ ~~از~~ ~~کشاورزان~~ ~~البته~~ ~~بانک~~ ~~اعتبارات~~ ~~کشاورزی~~ ~~با~~ ~~سرمایه~~ ~~یک~~ ~~میلیارد~~ ~~ریال~~ ~~تشکیل~~ ~~شده~~ ~~است~~ ~~که~~ ~~ششصد~~ ~~میلیون~~

پرداخت شده ۴۰۰ میلیون در سنواتی که برنامه سوم جریان دارد هر سالی صد میلیون قرار است باین سرمایه اضافه بشود و این سرمایه برای حمایت از کشاورزان بصرف خواهد رسید در سال جاری بطور اختصار عرض میکنم ماموق شدیم یک بیست میلیون تومان و یک ۵۵ میلیون تومان از سازمان برنامه گرفته ایم فقط برای تسهیل دادن وام برای اینکه از طریق مقررات بانک کشاورزی دادن وام بدروستائیان کار آسانی نبود باید کشاورز بیاید و جدا ضمانت بدهد خاندهای را که بگذارد و اسناد تنظیم کند و این مشکلاتی که هر آنسائی را پشیمان میکند از تقاضای این ۵۵ میلیون تومان را گرفته ایم برای اینکه آسان بتوانیم به کشاورزان از ده هزار تومان بدیانتین بدهیم فقط شرطش این است که یک کشاورز را کشاورز دیگر ضمانت کند من و یک نفر دیگر میرویم هر دو وام میخواهیم مرا اوضمانت میکنند او را من ضمانت میکنم و این کافی است و من باز هم اینجا میخواهم نسبت بکشاورزان مملکت آن وجه حقیقی آنها را برای شما مجسم کنم باور کنید تمام آنچه که بانک کشاورزی بکشاورزان داده است برگشت شده است ولی آنچه که بدیگران داده است هنوز معطل مانده است این کشاورزان ما مردمان با شرف و با ایمانی هستند (صحیح است) بدرصالحیان - بدهی دیگران از بیست سال پیش متأسفانه مانده است (صحیح است) متأسفانه مانده است از بیست سال پیش هم مانده است اگر عمر بنده کفاف داد البته عمر وزارت بنده چون عمر خودم را دوست دارم اگر عمر وزارت کفاف داد باین حسابها هم رسیدگی خواهم کرد بطور خلاصه میگویم بانک کشاورزی در سال جاری دو هزار و ششصد میلیون ریال وام بین کشاورزان تقسیم کرده است یعنی ثلث سرمایه موجودش را اینها را برای چاه دادیم برای فنات دادیم برای تراکتور دادیم برای کارهای بزرگ و کارهای کوچک پس دو قسمت شد آن ۷۵ میلیون بر آن قرضه های کوچک و این پول برای قرضه های بزرگ بنده بیش از این در این مورد عرض نمیکنم و میپردازم به برنامه ها بنده چند برنامه را بطور فهرست وار عرض میکنم اگر خسته تان کردم سرفه بفرمائید میآیم پائین (خنده نمایندگان) این برنامه یک برنامه تفسیر تشکیلات بود همانطور که خود جنابعالی فرمودید و آنطور که بنده

دیدم جناب آقای مهندس والا بایگان خیلی فصیح تر از بنده فرمودند سازمان و تشکیلات مملکت باید بر اساس این انقلاب پایدیری شود نمیتوانیم با سازمانهای که تا کنون داشته ایم این گره خیر را تصرف کنیم (آفرین) باید سازمان را در قالبی ریخت که امکان وصول به هدف را آسان کند در وزارت کشاورزی این کار نزدیک با تمام است سازمان جدید را داده ایم در سمینارهای مختلف که تشکیل شده است کارهایمان انجام شده یعنی افعاعه آمادگی سازمان برای فعالیت میباشد (احسنت) (حیبی) - این تذکره را که فرمودید باید بوزراء داده شود) بنده این تذکره را بخودم دادم که یک وزیر هتم بقیه با آقایان است آقایان برای اینکه بتوانیم بکشاورزی کشور کمک کنیم دو طرح درست کردیم طرح کوتاه مدت یکساله و طرح دراز مدت ۵ ساله طرح کوتاه مدت مبتنی بر این اصل بود که هر چقدر ممکن است بکشاورزان مملکت کمک کنیم که بیشتر بکارند و بهتر بکارند این کار تقریباً عملی شده است شاید جناب آقای مهندس آرفه این جا باشند یا نه مقدماً امکانات زیاد در اختیار کشاورزان می گذاریم بذر در اختیارشان میگذاریم ، کود در اختیارشان میگذاریم و تصمیم داریم آفت را از این مملکت بفرقیتمی که هست بر اندازیم (انشاء الله) که کشاورزی از آفت آسیب نبیند . این طرح امسال ماهست امیدوارم موفق بشویم که پیش بینی بیست درصد اضافه محصول را با اجرای این طرح بکنیم . اما طرح دراز مدت ما که زیاد در باره اش بحث نمیکنم هر طریقی باید هدف داشته باشد هدف در این طرح از زیاد صد درصد محصول در ایران است این کار عملی است و من با حجت بیان میکنم برای اینکه اگر تمام عوامل فراهم باشد میتوان رسید امروز در گیلان از یک هکتار زمین یک تن و نیم شالی بر میدارند ولی مازر مزرعه نمونه ای که خودمان عمل کردیم نه تن برداشتیم ، من میگویم این مزرعه نمونه است در مزرعه عادی سه تن بردارند چهار تن بردارند پس عواید کشاورز را میشود خیلی زود و سریع بالا برد و من امیدوارم که با کمک همکاران فنی ، چون خودم عاری از علم کشاورزی هستم بتوانیم این برنامه هائی که تنظیم شده است انجام بدهیم (احسنت ، احسنت) این احسنت ها نمونه این است که ~~بنده~~ ~~بیام~~ ~~پائین~~ ~~(خنده~~ ~~نمایند~~ ~~گان)~~ ~~عرض~~ ~~کنم~~ ~~یک~~ ~~برنامه~~

دیگری داریم راجع به بارور کردن اراضی بابر این را نمایندگان باید بشنوند و لوا اینکه با خستگی توأم باشد خیلی معذرت میخواهم (نمایندگان - بفرمائید) مملکت ما سر زمین وسیعی است آنجائی که امکانات زمان اجازه میداره است تبدیل بدسات آماده شده است . ولی امکانات زمان حال بازمان گذشته فزق دارد . امروز از چندین صد متر زیر زمین میشود آب را آورد روی زمین و مصرف کرد پس دیگر این زمینهای بابر نباید بابر بماند ، بنا قانون اصلاحات ارضی یک تعدادی مالکین املاک خودشان را خواه ناخواه واگذار کردند ، در مرحله دوم ممکن است تعدادی از این نوع کشاورزان که خیلی این کار را دوست نداشته باشند ما برای این طبقه طرح زمینهای بابر را تنظیم کردیم آئین - نامدانش خانم یافته است و قریباً در دولت مطرح خواهد شد و من امیدوارم از این راه کمکی بشود ، اساس بر این مبتنی است که آنهائی که مایل باشند ما با سهول ترین ~~شرایط~~ ~~بآن~~ ~~ها~~ ~~زمین~~ ~~میدهیم~~ ~~زمین~~ ~~های~~ ~~زیادی~~ ~~آماده~~ ~~کرده~~ ~~ایم~~ ، پشتیبانی مادی میکنیم ، راهنمایی فنی میکنیم منتهی این را در هوا انجام نمیدهم کسی که طالب این کار است میآید از من یک مهندس میگیرد با کمال میل مهندس بهش میدهم مجانی می رود روی زمین مورد نظر طرح را تنظیم میکنید این طرح کشاورزی باید بیاید نیزد یکعهده افراد خبره بررسی شود و بقول معروف را تا بل ثلثی شود و وقتی رسیدگی شد من شروع میکنم به کمک کردن چه کمکی میکنم ، قرارداد های صحیحی با فروشنده گان وسایل کشاورزی می بندیم که مثلاً تو وسیله به من بده و دهاله از من قیمتش پس بگیر وقتی این طرح را بررسی کردیم بفلان شرکت میگوئیم تو چند تراکتور بایشان بده به ضمانت بانک کشاورزی ، بدون اینکه پولی بدهیم یک برنامه ای بچریان میافتد و یک اشخاصی بر خوردار میشوند یا اینکه یک کسی میخواهد چاه حفر کند با شرکت دیگری نظیر همین عمل را خواهد کرد که البته آزادی عمل به شرکت ها برای تازاج نخواهیم داد تمام آنها راحت کنترل میگیریم و استفاده مشروع را فقط حق دارند که ببرند نه اینکه از یکشاهی بکنومان در ظرف یکسال بخواهیم منفعت ببرند پس اینهم یکی از برنامه های ما است و برنامه دیگری است راجع به اراضی واگذاری جنگلی است

آقایانی که اهل گیلان هستند بهتر میدانند آنهایی هم که نیستند قطعاً مسافرتی به گیلان فرموده اند مقدار زیادی از اراضی شمال مازاتنزارها و رستنی های غیر مفید و مزاحم پوشانده است نقاطی که گرازاها مخفی میشوند و شبها محصول کشاورزان را تاراج میکنند این طرح قانونی آماده است که البته در دولت است و به مجلس خواهد آمد و من امیدوارم زودتر آئین نامدش تنظیم شود. هدف این است هدف بر نامد راعرض میکنم که میخواهم سطح شمال کشور و این اراضی را تبدیل بکنیم به باغات مرکبات و مزارع، باغات مرکبات ما که متأسفانه امسال آسیب زیادی دیدند مزارع برای انواع کشت کشاورزی، من متأسفم که گیلان فقط فکر میکند برنج میتواند داشته باشد برنجی که امروز بعلت اضافه تولید روی دستش مانده باشد مامیتویم کشاورزیهای دیگر داشته باشیم که البته در تعمیم انواع کشاورزی کوشش خواهیم کرد از قبیل کشت دانه های روغنی که در آنجا میسر خواهد بود از همه مهمتر دامداری آنجا بایستی اصلاح و وضعش عوض شود، انشاءالله این کار را خواهیم کرد. در خاتم عرایض بنده در مورد کار کوچکی گزارشی عرض میکنم نه برای اینکه احسن بشنوم. در این بر فیهائی که آمد یک مقدار زیادی از دامهای کشور مواجه با کمی علوفه شدند اگر عرض بکنم که در ظرف دو روز موجبات تمام فراهم شد با همکاری وزارت دارائی و دستور جناب آقای نخست وزیر و گذشت تمام دستگاهها، ارتش شاهنشاهی نیروی هوائی ما توانستیم که تاکنون سه هزار تن سبوس با قیمت تنی ده تومان بدست بیاوریم در صورتیکه قیمت سبوس در بازار آزاد تنی ۲۴۰ تومان است وزارت دارائی تنی ده تومان بیاورد اگر در دو مادر تهران تنی ۱۸۵ تومان فروختیم بدامدازان تهران، چون دامداران تهران آنقدر دچار زحمت و در مضیق نبودند آنها هم استفاده کردند و آن پول را مصرف کردیم برای مخارج حمل خوشختانه این طرح ما با موفقیت پیشرفت میکند آقای مهندس عدل تا حدی بموضوع مغان واقف هستند. مشکل زیاد موجود است راهها بسته شد که ما مجبور شدیم حتی با چتر و با از هواپیما بر تاپ بکنیم ولی خوشختانه خبر رسید که جاده باز شده است و ارتش ما کمک خواهد کرد الان سیصد تن سبوس در اردبیل داریم، سیصد تن جو در مشکین شهر آماده کرده و فرستادیم که با نجا حمل خواهد شد که انشاءالله در مغان

مشکلات سال ۱۳۲۸ تکرار نشود. (احسن) در خاتمہ بعرض آقایان میرسانم وزارت کشاورزی مسئولیت خودش را احساس میکند که در بارور کردن منشور انقلاب شاه و مردم وظیفه خاصی دارد و این مأموریت تاریخی را تلاش میکند که بانعام نیروها وسیع کردن تمام امکانات مرحله اجرا در آورد ولی هیچوقت بنده این خودبستگی را ندارم که بگویم کاری که میکنیم بهترین کار است از راهنمائیهائی آقایان همیشه بهر مند خواهیم شد و هر نصیحتی را بجان و دل گوش خواهیم کرد. (احسن - احسن - آفرین) رئیس - آقای دکتر الموتی.

دکتر الموتی - فرمایشات جناب آقای وزیر کشاورزی بقدری مؤثر و عمیق و با برنامه بود که تصور میکنم همه ما تحت تأثیر قرار داد (صحیح است) او بنده از ایشان بسیار متشکر هستم که با این وقت و حوصله برنامه کشاورزی مملکت را تشریح فرمودند و بسیار مژده بجا دادند که برای دهات و روستاهای مملکت برنامه های وسیع و عمیقی وجود دارد که یکی پس از دیگری اجرا خواهد شد و کشاورزان مملکت ما و روستائیان ما باشند این مطالب بیش از پیش به آینه خودشان امیدوار میشوند برای این که میدانند در مملکت از شخص شخیص شاه مملکت و وزرای مملکت و سایر دستگاهها نشسته اند و در فکر رفاه و آسایش آنها هستند و برنامه هائی طرح میکنند و بنده بسیار از جنابعالی متشکر هستم و تصور میکنم که پاسخ جنابعالی بیش از آن میزانی بود که بنده سؤال کردم، مطالبی هم که من سؤال نکردم جنابعالی فرمودید اما یک نکته ای را که ناچارم بعرضتان برسانم در مقدمه فرمایشات خودتان فرمودید از نظر برنامه های انقلابی تردیدی نیست که همه مائمه این انقلاب هستیم و شب و روز برای اینکه انقلاب بهتر به ثمر برسد باید کوشش بکنیم همت بکنیم اعلیحضرت هابوئی سالیان دراز است تلاش میفرمایند، ارشاد میفرمایند، راهنمائیهائی میفرمایند ولی عیب در دستگاههای مملکتی است که یا درک نمیکنند و یا خوب درک میکنند همه ما باید کوشش بکنیم که نیات عالی پادشاه روشنفکر ما صحیح عمل بشود، درست اجرا بشود و بتوانیم بهتر و زودتر از نمره آن بهره مند بشویم در جزه یادداشتیهائی که برای بنده فرستاده بودند یک یادداشتی آقای قراچورلو برای بنده فرستادند که

بنده بعنوان مثال عرض میکنم در یادداشت مرقوم فرمودند که در نزدیکی پایتخت در ۱۲ فرسنگی تهران آب سرد دماوند ۸۵۰ نفر کشاورزان سند مالکیت از دست مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه دریافت داشتند ولی تا بحال بعلت مداخله غیر معقول ژاندارمری نتوانسته اند از مالکیت خود که سالیان دراز در روی آن زمین کشت میکردند و نسق کشاورزی داشته اند و دارند استفاده کنند مکانبات مکرر از طرف وزارت کشاورزی و با ژاندارمری اصلاحات ارضی شده ولی بی نتیجه مانده است در این مورد چه میفرمائید **وزیر کشاورزی** - یادداشت را مرحمت بفرمائید **حاذقی** - شکایت آنها به کمیسیون عرایض هم آمده است.

دکتر الموتی - اعلیحضرت همایونی تشریف میبرند سند مالکیت مرحمت میفرمایند ولی بعضی دستگاهها اینطور عمل میکنند و آن کشاورزی که از دست پادشاه رؤوف خودش سند گرفته بدین نوع اشکالات بر میخورد، در حال من وظیفه خود میدانم که از همه نمایندگان محترم تشکر بکنم که وقتشان را گرفتند و از جناب آقای وزیر کشاورزی هم بسیار متشکرم. **رئیس** - آقای وزیر کشاورزی.

وزیر کشاورزی - خانمها و آقایان محترم - من که عرض کردم برای کارم برنامه دارم و سعی میکنم این برنامه را بطور صحیح انجام بدهم ادعا نکردم که در کار من نقص نیست، چطور ممکن است در چنین کار عظیمی نقصی وجود نداشته باشد ممکن است کشاورزی هم باشد که مورد آزار مالکی قرار گرفته باشد و با مالکی باشد که مورد آزار کشاورزان قرار گرفته باشد هر دو امکان پذیر است و هر دو وجود دارد من میخواهم بگویم که خیال مبارک راحت باشد همه چیز امن و امان است این مشکلات کار روزانه ما است که باید حل کنیم، راجع به این موضوع بنده بررسی میکنم ولی خواهش مندم نسبت با زمانهائی که در این مملکت هستند، خدمت میکنند، صادقانه خدمت میکنند، با فداکاری خدمت میکنند طوری صحبت نکنید که موجب رنجش شود، ژاندارمری یکی از سازمانهائی است که بسیار مؤثر در امر اصلاحات ارضی بوده و باینده همکاری فرموده اند فرمادنداش یکی از شریف ترین افسران مملکت است اگر یک ژاندارمری هم در یک گوشه مملکت، در یک قسمت در

اقتاده مملکت مرتکب خطائی شد این خطا را هم ژاندارمری میکند هم مأمور کشاورزی میکند هم مأمور دارائی خدای نکرده ممکن است بکنند در هر اجتماع و لو مترقی ولو پیشرفته همیشه نواقص هست، در امر یکا همیشه کانگستر بوده است و خواهد بود اینها نواقص اجتماع است که باید سعی شود از بین برود ولی نباید جنبه عمومیت بهش داد. (احسن، احسن).

رئیس - آقای دکتر دینا فرمایشی دارید بفرمائید. **دکتر دینا** (معاون وزارت بهداشتی) - با اجازه مقام ریاست جناب آقای دکتر الموتی سؤالی فرمودند که میدانم مورد توجه تمام نمایندگان محترم است و جوابی هم که بنده سعی خواهم کرد بدهم آنهم خیلی مورد علاقه آقایان است بنده میدانم اینطور که شاید بایند دستگاه درمانی مملکت در سراسر کشور تعمیم پیدا کرده (صحیح است) اما اجازه بفرمائید بعرضتان برسانم با امکاناتی که دولت و وزارت بهداشت داشته است تا کنون در حدود ۱۱۰۰ درمانگاه در حدود ۲۰ بیمارستان در نقاط مختلف کشور دائر کرده (مهندس والا - از کی تا بحال؟) این درمانگاهها خدمت میکنند، این درمانگاهها به اهالی روستاها رسیدگی میکنند ولی ملاحظه بفرمائید موضوع تأمین درمان و بهداشت مسئله ای نیست که بشود در ظرف یک روز و دو روز وسائلش را فراهم آورد تعدادی پزشک لازم دارد تعدادی پرستار لازم دارد و تعدادی کارمند فنی دیگر لازم دارد (دکتر شفیع امین - بودجه لازم دارید) که اینها طول زمان میخواهد اما اگر اجازه بفرمائید بنده فعلاً از بودجه اش عرض نمیکم تمام عملیات بهداشتی که وزارت بهداشت همکاران بنده در سراسر کشور انجام دادند گمان میکنم نفع مستقیمش عاید اهالی روستا نشین کشور بوده است خاطر آقایان را به مالاریا متوجه میکنم روستائیان بعلت ابتلای به مالاریا در این کشور چه کشتاری میدادند (صحیح است) امروز مالاریا تقریباً در تمام نقاط ایران ریشه کن شده است (صحیح است) امروز ۱۱ میلیون نفر از روستائیان، هموطنان عزیز ما تحت مراقبت هستند و از این بالای خانمانسوز در امان مانده اند خاطر مبارکشان هست آبله در ایران چکار میکرد سالی نبود تا ده سال پیش که اپیدمیهای شدید و کشتار زیادی از آبله نداشته باشیم امروز

تقریباً تمام اهالی کشور در بار بر علیه آبله و اکسینه شده اند و دیگر ما ایندی می آبله نداریم اگر یک مورد یا دو مورد آبله دیده میشود این بدبختان از پاره ای کشورهای مجاور می آید (صحیح است) موضوع مل را عرض کنم در حدود هفتاد و پنج درصد اهالی این مملکت بر علیه سل آزمون شده اند عده ای از این اشخاص که امکان داشته است بر علیه سل و اکسینه شده اند در سراسر کشور درمانگاههایی جهت مبارزه با سل تأسیس شده و بیمارستانهایی تأسیس شده مادر ۱۵ سال پیش یک آسایشگاه در شیراز داشتیم و یک بیمارستان کوچک بوعلی امر و آسایشگاه شاه آباد در حدود ۱۰۰۰ مسلول بستری دارد و آسایشگاه بوعلی ۷۵۰ نفر و بهمان تناسب در تمام استانها بتدریج آسایشگاه تأسیس می شود حال گذشته آسایشگاه تبریز افتتاح شد چندی دیگر آسایشگاه رضائیه افتتاح می شود در مشهد آسایشگاه هست در فارس آسایشگاه هست (دکتر رهنوردی - در مازندران چگونه؟) در مازندران که مورد توجه جناب آقای

فرض بفرمائید اگر یک درمانگاه در یک منطقه ساخته شد کمالاتی که الان بعضی از درمانگاهها وجود دارند که ما نتوانستیم کادر و پرسنل را تکمیل کنیم چه فایده دارد که یک درمانگاه می ساخته شود و ما نتوانیم پرسنل کافی برای آنها تهیه کنیم بنده بهیچوجه میل ندارم اشاره ای به بودجه وزارت بهداشت بکنم آقایان همه بهتر می دانند و به جزئیاتش واردند استدعا دارم تشریف فرما بشوند شرفرازی بفرمایند جزئیات کار وزارت بهداشت را در معرض افکار آقایان میگذاریم بنده نمی خواهم از همکاری دفاع کنیم همکاران وزارت بهداشت بنده تا سرحد امکان خدمت کردند و حاضر بهمیگونه خدمت و فداکاری هستند بنده فکر می کنم فرمان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در اول بهمن دایر بتشکیل سپاه بهداشت بهترین پاسخی باشد که میتوانم بسؤال آقای دکتر الموتی بدهم امیدوارم در ظرف آینده بسیار نزدیکی ما بتوانیم اولین سپاهیان بهداشت را به مناطق روستائی اعزام داریم (انشاء الله) در

دکتر رهنوردی هم هست بزودی آن آسایشگاه راهم افتتاح خواهیم کرد پس ملاحظه میفرمائید که برنامه وزارت بهداشت فقط متوجه روستائین بوده در تعقیب برنامه انقلاب عظیم کشور البته وزارت بهداشت توجه بسیار خاصی به درمان قسمت روستائین دارد در برنامه سوم در نظر است / ۲۷۰ درمانگاه و مرکز درمانی و بهداشتی در دهستانهای ایران تأسیس شود و ۱۲۰ مرکز مجهز تری در بخشها و شهرستانها (دکتر یزدان پناه - آن مرا کزی که فعلاً فاقد بهداشتی است بفرمائید) البته این مقداری که عرض کردم علاوه بر وضعیت موجود است که این وضعیت موجود هم در نظر گرفته شده که تکمیل بشود امیدواریم که بتوانیم تعداد بیشتری پزشک باین مناطق اعزام داریم همانطوریکه در اول عراض عرض کردم تربیت کارمند فنی بسیار مشکل است تعداد پزشکان ایران کم اند و بطور کلی در تمام کشور شاید در حدود ۷۰۰۰ پزشک بیشتر نداشته باشیم و از این هفت هزار پزشک شاید در حدود ۱۲۰ نفر نتوانستیم بمناطق روستائی بفرستیم پس شهرها و شهرستانها که مورد مراجعه همین افراد روستائی بودند آنجا هنوز باندازه کافی تکمیل نیست برای اینکه ما باندازه کافی در مملکت کادر نداریم ما این عراضی را که عرض کردم و این تعداد را که عرض کردم امیدواریم ما بتوانیم در پنجسال آینده کادر برای آنجاها تأمین بکنیم

حال حاضر بطوریکه سازمان مالاریائی ما گزارش داده در ایران ۶۱۳۰۰ ده وجود دارد اگر بخواهند در هر دهی یک مأمور بگذارند باید ۶۱۰۰۰ نفر مأمور تهیه کنند اما با اجرای اوامر شاهانه دایر بتشکیل سپاه بهداشت در نظر گرفتیم برای مناطق مختلف با دادن همه گونه وسایل از قبیل وسایل نقلیه و غیره ایجاد تحرك زیادی در این افراد بکنیم که آنها بتوانند به عده زیادی از دهات سر کشی کنند موضوع درمان مسأله ای نیست که بشود با یک قرص آسپیرین دادن یک فردی را معالجه کرد باید مراقبت کرد امیدوارم با تأسیس این سپاه بهداشت بتوانیم تمام روستائیان ایران را از سلامتی برخوردار کنیم (احسن ، احسن)

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید
دکتر الموتی - خیلی معذرت می خواهم که امروز وقت مجلس را گرفتیم ولی تصور میکنم که موضوع مورد علاقه همه نمایندگان است این موضوع کوچکی نیست برای اینکه اصل سؤال که مطرح شد عده زیادی از همکاران یادداشت دادند بنده می خواهم عرض کنم با تمام ارادتی که بجناب آقای دکتر دبا دارم هیچ مظاهری از انقلاب ششم بهمن در وزارت بهداشت آشکار نشده است و در هیچ روستائی ، در هیچ دهی مانده ایم که وزارت

بهداری غیر از کار گذشته عمل دیگری انجام بدهد اعلیحضرت همایونی فرمانی صادر فرمودند برای سپاه بهداشت این یک فرمان انقلابی است امیدواری ما این است که وزارت بهداشت بنحو شایسته و با ریزی از این موضوع استفاده بکند و بتواند یک سازمانی بنام سپاه بهداشت بوجود بیاورد که حقیقتاً به روستاهای ما بهداشت برود البته در مورد مالاریا فرمودند صحیح است و تأیید میکنم با مالاریا خوب مبارزه شده ولی جناب آقای دکتر ذبیبا برضتان برلسمت که در دهات ایران از درمانگاه و بهداشت خبری نیست الان از نامه هایی که دارم نمونه ای عرض بکنم آقای رضوی هرقوم فرموده اند بجد قسم که هیچکدام نه دکترا دارند و نه دارو و آنهایی هم که دارند وظیفه خودشان را انجام نمیدهند و با آقای موسوی نماینده زنجان مرقوم فرموده اند که در یکی از دهات نزدیک زنجان بنام فردین عده ای مبتلی به سرخک شدند و هر چه نوشتند کسی بدانشان نرسیده خانم تربیت و خانم دکتر پارسا مرقوم فرموده اند که وزارت بهداشت قرار بود کلاسهای مامائی روستائی دایر بکند چه شد ؟ بهر حال بطور کلی دهات ایران بمناسبت اینکه راه انداختند مورد توجه نبودند بطور نمونه در حوزه الموت حوزه خود بنده با این اشکال مواجه هستم در اثر مذاکرات زیادی ده سال پیش سازمان شاهنشاهی

درمانگاهی دایر کرد این درمانگاه وقتی دایر شد مدتی بسیار خوب کار میکرد و پزشک خارجی داشت بعد از چندی تحویل وزارت بهداشت شد از آنروز تا بحال یک بهدار دارد و اکثر آوارو ندارد و فشار مردم این است که این درمانگاه را به سازمان شاهنشاهی برگردانند آقای مهندس والا یادداشتی دادند که در تمام خلخال از بهداشت و بهداشتی اثری نیست البته این مشکلات هست ما میدانیم شما پول ندارید بودجه ندارید طبیب کم دارید ولی همان پول و بودجه ای که وجود دارد با کمال تأسف به نسبت مساوی و عادلانه بین شهر و ده تقسیم نمی شود خیلی از شهرها بیمارستانهای مجهز دارند ولی در دهات نزدیک آن شهرها هیچ آثاری از بهداشت و بهداشتی وجود ندارد اعزام یک بهدار که اطلاعات چندانی هم از پزشکی ندارد اینست که برود و عملاً تمام کوشش این است که بر گردد شهر و اکثر آ با این کار موافقت میشود و می آید بنده میدانم امکانات و شرایط زندگی برای بهدارها و پزشکان در دهات بسیار

کم است اما یکی از نتایج انقلاب همین است که عده ای از جوان های مملکت را استخدام بفرمائید و بفرستید باین دهات و بدرد خواهران و برادران و فرزندان روستائی برسند چشم امید آنها بما دوخته شده که برایشان کار بکنیم بنابر این بنده امیدوار هستم که برنامه جدید وزارت بهداشت که عبارت از سپاه بهداشت است بتواند در وضع بهداشت روستاهای ما تغییری بوجود بیاورد و تا حدودی وضع درمانی و بهداشت دهقانها و کشاورزان ایران را تأمین بکند یادداشت های دیگری از همکاران بنده هست آقای دکتر یزدان پناه مرقوم فرمودند اصلاً در نور ما درمانگاه نداریم یک درمانگاه هم که داریم دارو و وسایل ندارد و همینطور آقای کبیری راجع به پشت کوه مرقوم فرموده اند که ۷۵ درصد از مردم پشت کوه مسلول هستند و یک آسایشگاه هم وجود ندارد چگونه میگویند با سل مبارزه میشود آقای شاخوئی مرقوم فرمودند به دفتر متوفای آبادان مراجعه بفرمائید مرده شور هانوبتی هستند آقای ملکزاده مرقوم فرموده اند انقلاب سفید شاهنشاهی بایستی بموازات کارهای کشاورزی در امور دیگر هم بمورد اجرا گذارده شود بنده دیگر وقت مجلس را نمی گیرم بطور خلاصه همه مناطق از نظر بهداشت و بهداشتی وضع بدی دارند

رئیس - آقای دکتر ذبیبا بفرمائید
دکتر ذبیبا - بنده از جناب آقای دکتر الموتی تشکر میکنم که درد بنده و داغ بنده را هم تازه فرمودند برای اینکه این فرمایشاتی که فرمودند بسیار به خود ما هم هست عرض کردم در تمام وزارت بهداشتی هزار دکترا بیشتر نیست (دکتر یزدان پناه - اینها هم که کار نمیکنند) و با کمال جدیت و صمیمیت انجام وظیفه میکنند (صحیح است) استدعا میکنم بدرمانگاهها مراجعه بفرمائید و به بینید بکنفر پزشک روزی چند مریض می بیند که واقعاً از قدرتش خارج است این عمل مافوق بشر انجام میدهد بنده که اول عرض کردم مطلوب سریع حاصل نیست و طول زمان می خواهد و پول می خواهد طبیب را در ظرف یکسال و ۶ ماه نمیشود تربیت کرد مملکت ما بیست هزار طبیب لازم دارد عده ای هم الان منتظر هستند حضور جناب آقای رئیس عرض کردم لایحده ای تقدیم مجلس شده اضافه اعتباری تقاضا شده برای اینکه اینها را بتوانیم استخدام کنیم ما اعتبار کم داریم

اعتبار مرحمت بفرماید چشم (دکتر دولتشاهی - طبیب دارید)

۴- طرح سؤال آقای دکتر یگانگی راجع بوامهای دولت و جواب آقای معاون وزارت دارائی

رئیس - سؤال آقای دکتر اسفندیار یگانگی از وزارت دارائی مطرح است آقای دکتر یگانگی بفرماید. دکتر یگانگی - قبلاً افتخار می کنم از این فرصت استفاده نمایم و روز فرخنده تاریخی ششم بهمن را از طرف خود و از طرف موکلین خود یعنی گروه زرتشتیان ایران پرست و شاه پرست بدیشگاه مبارک شاهنشاه والا کهر به مجلس شورای ملی و به ملت امیدوار ایران شاد باش عرض نمایم سؤالی که بنده از جناب آقای کفیل وزارت دارائی کردم مربوط به وام است و موضوع بسیار بسیار پراهمیتی است و بنده قبلاً متن سؤال را بعرض آقایان میرسانم.

مقام محترم ریاست محترم مجلس شورای ملی نظر به اینکه برای دریافت و تمدید وامهای خارجی لواجیحی از طرف دولت به مجلس شورای ملی تقدیم شده است و خواهد شد که نیاز به بررسی و مطالعات دامنه دار دارد و نظر به اینکه یکی از موارد این نوع مطالعات رسیدگی به حجم بدهیهای گذشته دولت چه خارجی و چه داخلی میباشد که باستی از منابع رسمی و مطمئن تأیید و در اختیار نمایندگان گذارده شود تا بتوانند بر پایه این ارقام قضاوت و رأی بدهند. بنابراین خواهشمند است از کفیل یا معاون پارلمانی وزارت دارائی دعوت فرماید که در مجلس حاضر شوند و بطور مشروح جمع آکلیه ارقام بدهی خارجی و داخلی دولت را در اختیار نمایندگان بگذارند.

البته تهیه ارقام باستی با توجه به اصل مبلغ تاریخ دریافت - تاریخ سر رسید - نرخ بهره - ترتیب استهلاك مبلغ استهلاك شده و باقی مانده بدهی و ذکر شرح مصرف باشد.

نوضیح آنکه بدهیهای جاری در بانک مرکزی و اسناد خزانه نیز جزء جدول مذکور باستی ذکر فرمایند. در مورد وامهای خارجی باستی توضیح داده شود که نحوه دریافت آن چه مبلغ بشکل کالا - چه مبلغ بشکل بیرواخت دستمزد کارشناسان و چه مبلغ نقدی که از طریق فروش ارز به مسافرین و وارد کنندگان کالا تعیین شده و چه

مبلغ از نوع ارقام غیر بازرگانی بوده است.

از زمانیکه کشور ایران بیاری خداوندیکتا و رهبری شاهنشاه خرد پروزه دوره هائی از تاریخ اقتصادی و اجتماعی خود را که بنام تحول و سازندگی و انقلاب معروف است میگذرانند باید بدانیم که با یک سلسله مسائل جدیدی نظیر مسائل سایر کشورهای دیگر که این دوران را سپری کرده اند روبرو میشوند. یکی از این مسائل نوع وام و اعتبار است، وام و اعتبار سابقه شکفت انگیز تاریخی و ماقبل تاریخی دارند. وام یکی از مهمترین اختراعات یا اکتشافات ماقبل تاریخ میباشد. یعنی قبل از تاریخ مدون بشر و حتی قبل از اختراع خط. و بزرگترین نقش اقتصادی را چه در ماقبل تاریخ و چه مابعد تاریخ در سر نوشت اقتصاد بشر بازی میکرده است.

در عصر حجر که بشر با سنگ شکار میگرد همیکنه خانواده هائی بهم نزدیک میشدند و در کنار هم جمع میشدند و زندگی آنها بسته بشکار حیوانات بود هر خانواده که یک یا چند روز در شکار حیوانات توفیقی نیافته بود به همسایه اش متوسل میشد و حصه گوشت شکار زائده مسایه را بشکل وام میگرفت و پس از آنکه خود توفیقی برای شکار پیدا میکرد وام خود را میپرداخت. بشر ماقبل تاریخ زندگی را با چنین اعتبارات و وامها میگذرانند و باروخ همکاری این مرحله را تمام کرد تا رسید به مرحله کشت و کار. در این دوره هم غله را بشکل وام در موارد لزوم میدادند و میگرفتند.

پس از اختراع پول و مسکوک که از مفاخر تمدن تاریخی ایران باستان بشمار میرود، وام و اعتبار چه بشکل پول رایج چه بشکل کالا داده میشد.

وام و اعتبار مراحل تکاملی خود را پیمود تا اینکه امروز به اشکال گوناگون چه ملی چه دولتی در آمده و بزرگترین نقش را در اقتصاد جهان بازی میکند.

در فرهنگ امروز پیروان مکتب ریاضی نگاران اقتصاد وام را با نمودار یا بیای پول در جریان که نمودارش M میباشد تابع فورمول علمی قرارداده و اثرات آن را روی عوامل دیگر اقتصادی قابل اندازه گیری میدانند.

وامهای دولتی با اینکه برای منظور خاصی در نظر گرفته شده و مصرف میشود خواهی نخواهی روی عوامل دیگر اقتصاد ملی اثر میگذارد و اکثر تکرار شود و بدون رعایت تناسب با وضع عمومی مایه ملی و بین المللی و

دولتی بر حجم آن افزوده شود ممکن است خطرانی در برداشته باشد و کشور را به بیماری مزمن وام گیری برای مدتی طولانی مبتلا نماید.

بهین دلیل در دوران تحول و سازندگی امور مالی کشور از مسیر طبیعی یعنی « خود کارانه » خارج و در مسیر دیگری بنام « اقتصاد هدایت شده » قرار میگردد. این نوع کنترل در رژیم سرمایه داری بنام « سیاست مالی » مشهور است.

مشکلات و بحرانها « یا ناکامیهای اقتصادی » در مقابل افزونیها و فراوانیها یا کامرانیهای اقتصادی بشکل پدیدهها یا نمودارهای زمانی در نظام اقتصاد و مایه کشور خود نمائی میکنند که نیاز توجه و مراقبت دائمی و سیاست مالی دارند. برای اجرای سیاست مالی بمنظور استحصال نتیجه مطلوب تمرکز امور اعتباری و پولی و مالی جزء شرایط حتمی و لازم میباشد. این مرکزیت قسمتی تحت عنوان « بانک مرکزی » در کشور ما بوجود آمده است. ولی بدبختانه سیاست مالی و اعتباری آنطور که باید و شاید نتوانسته است مأموریت بسیار سنگین خود را انجام دهد و نسبت به نوسانات این پدیدهها در مواقع حساس رهبری نماید و اقدام مؤثر بعمل آورد تا کشور را از خطرات و زبانههای جبران ناپذیر مالی نجات دهد.

تاریخ اقتصاد چند سال اخیر شاهد این مدعا است و ما خود ناظریم که هنوز بحرانی که بوجود آمده است و علت اصلی آن مسلماً بستگی کامل به سوء تدبیر در اداره اعتبار و پول توام داشته است هنوز ادامه دارد.

برقراری و حفظ موازنهها و حفظ نسبتهای عوامل گوناگون اقتصادی مثلاً حفظ نسبت مصرف وام برای پروژههای بزرگ دولتی و تناسب آن با نسبت وام برای امور کشاورزی - امور صنعتی و امور بازرگانی و غیره یکی از شرایط مهم دارا بودن سیاست مالی صحیح برای حفظ و برقراری اقتصاد سالم میباشد که از وظائف مهم دولتها است و مجلس باستی بطور دائم از نظر وظیفه ای که دارد مراقبت نماید.

برای این کنترلها ابزار و ادوات کار مسئولین امور مالی کشور همانا قوانینی است که باستی بر پایه فورمول و اصول صحیح استوار باشد.

در کشورهای در حال توسعه که وارد دوران « رشد » میشوند هدف « بالا بردن سطح زندگی توده مردم » میباشد.

برای بالا بردن سطح زندگی مردم بایستی نیروی تولید انسانی را با ازدیاد محصول واحد نیروی کار یا به اصطلاح « راندمان کار » با کمک دانش و سرمایه و ماشین و وسائل فنی و منابع طبیعی تقویت کرد.

موضوع دیگر « سرعت » است بمنظور رسیدن به هدف هدف یعنی « همه چیز برای همه ». باید بدانیم که از سرعت موقعی می توانیم بهره برداری کنیم که برای تمام عوامل اقتصادی یعنی تولید و داد و ستد و بخش و مصرف « هم گامی » ایجاد نمایم این عمل مشکلترین مأموریت دولتها است. چون اگر این همگامی بوجود نیاید نتیجه ای که از سرعت بدست آمده است در مقابل توقفهای بحران خفنی میشود.

اغلب ممکن است منابع مالی کافی برای تحولات و سازندگی با توجه به سرعت مورد نظر بعد کافی موجود نداشته باشیم. در چنین موقعی سرمایه را بوسیله « وام » بدست می آوریم.

با توأم کردن « وام » با عوامل دیگر تولیدی که بشکل نیروهای را کدنهائی محدود فور موجود داریم پروژه های تولیدی و عمرانی بزرگ را میتوانیم اجراء نمایم و تأسیسات بزرگی بوجود آوریم و بهره برداری کنیم و از منابع بهره برداری در سال آینده وام را مستهلك نمایم.

با کمال تألیف بعضی از این محاسبات در گذشته چون مبتنی بر اساس وصول صحیح نبوده است غلط بعبار آمده بطوریکه ما را نیازمند به تمدید وامهای گذشته نموده است.

رئیس - آقای دکتر یگانگی وقت جنابعالی تمام شد پنج دقیقه بیشتر وقت نداشتید.

دکتر یگانگی - از ده دقیقه بعد هم حالا استفاده میکنم.

با توجه بوضع کنونی عده ای را عقیده بر این است که کشور ایران در آمد و منابع کافی مالی و اداری برای اجرای برنامه تولیدی و عمرانی با « سرعت » مورد نظر را در اختیار دارد. ولی چون وجوه حاصله از این منابع دست بمصرف نمیرسد و حیث و میل میشود کشور را نیازمند به وامهای خارجی و داخلی می سازد.

مکتب دیگری وجود دارد که معتقد است که اگر بخواهیم این منابع طبیعی سرشاری حسابی که خداوند بفرموده از راه پروژه های سنگین بکار بندازیم عمل استقراری بجا است و برای کسب سرمایه از نظر حاصل تولید از طریق مالیات های گوناگون نیابستی بیکر تحیف ملت را به امید آینده ای رؤیائی تحیف تر نمود و با اگر از طریق نشر اسکناس بخواهیم جبران کسر سرمایه را بنمائیم دچار تورم و ترقی ارز و بخرانه های خطرناک میشویم

جمعی دیگر را عقیده بر این است که اگر ما به «وام» نیازمند باشیم باید از داخل کشور تأمین نمائیم نه از خارج که خود را به «ارز» بدهکار سازیم. چون اگر روزی خدای نخواست منابع ارزی کافی در اختیار نداشته باشیم باعتبار اینکه نرخ بهره را به وام دهنده کمتر داده ایم در مقابل چون تعهد ما به ارز است با ترقی نرخ ارز دچار چندین برابر خسارت نمایم تفاوت ارز میشود پس امون وام باز عده ای نگرانند که اگر وام را بشکال کالا از کشور وام دهنده بگیریم از یک طرف نسبت به مبلغ سرشار وام و از طرفی با نرخ ارزان بهره تطمیع شویم چندین برابر زیان از کسرانی کالا بایستی متحمل شویم. تمام این عقاید انگیزه هائی هستند که هر موقع «وام» مطرح است بایستی بررسی خودمان را بر پایه این عقاید قرار دهیم و با آمار و رقم تطبیق داده نتیجه بگیریم. نظریه بنده همیشه قیاس بر روی یک آمار جدید با استی توجه به حجم کل بدهی کشور و بررسی «نسبتها» داشته باشیم. مثلاً نسبت کل بدهی کشور به درآمد ملی به بودجه کشور به جمعیت کشور به درآمد ارزی به حجم پول در جریان به صادرات و واردات و غیره. و ببینیم آیا کشور بنیه تحمل وام جدید را دارد یا خیر؟

بهمین دلیل هم بنده سؤال را از دولت توجه دادن به حجم کل بدهی خارجی و داخلی یعنی ارزی و غیر ارزی قرار دادم و از این پرسش بهیچوجه نظر تنقید و یا ایراد و یا اعتراضی چه نسبت به وامهای گذشته چه نسبت به وامهای جدید نبوده البته اگر در ضمن بررسی و مطالعه به نکات قابل تذکری برخورد کنیم اعلام خطر نمائیم. از جناب آقای کفیل وزارت دارائی بسیار سپاسگزارم که قبول زحمت فرموده این آمار را تهیه

فرموده اند و هم بنده و هم سایر نمایندگان از جمندار و روشن خواهند فرمود.

رئیس - آقای برزگر

برزگر (معاون وزارت دارائی) - بنده با کسب اجازه از حضور آقایان جوابی را که برای سؤال آقای دکتر اسفندیار یگانگی تهیه شده از رومی خوانم و اگر بعداً توضیح بیشتری خواستند بعرض میرسانم چون رقم است.

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

معتوفاً بمرقومه شماره ۳۷۸۲ مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی متضمن سؤال جناب آقای دکتر اسفندیار یگانگی در مورد تعهدات و وامهای دولت با استحضار میرساند. بمنظور اجرای طرحهای عمرانی و تولیدی مؤسسات و بنکاهای دولتی و وابسته بان طی سنوات اخیر وامها و اعتباراتی از خارج و از بانک مرکزی بدین مؤسسات داده شده است و وزارت دارائی بحکم وظیفه ای که در تمرکز بدهیهای دولت و تضمین استهلاک و واریز و وامهای مآخوذه دارد سابق مربوط بکلیه تعهدات اعم از داخلی و خارجی را در خزانه داریکل متمرکز نموده و هر سال در دو نوبت (پایان شهریور و اسفند) مجموعه ای جداگانه برای هر یک از وامهای داخلی و خارجی از طرف خزانه داریکل تهیه میگردد و مجموعه های مذکور حاوی کلیه مشخصات و شرایط اعتبارات مآخوذه و مورد مصرف و ترتیب واریز اقساط آن در سررسیدهای معینه میباشد و در مورد وامهای داخلی نحوه مصرف در ستون مربوط بخود تعیین گردیده است و نحوه مصرف وامهای خارجی که کلاً در جدول شماره ۱ مجموعه مربوطه منظور گردیده از روی شماره ردیف بشرح زیر میباشد:

وام ردیف ۱ جهت تأدیه غرامت شرکت سابق نفت. وام ردیف ۳ و ۲ بمنظور تأمین کسر بودجه سال ۱۳۳۵.

مهندس والا - مبالغش را قرائت فرمائید.

برزگر - عرض کردم چون اینجا مفصل است بنده دو جلد از این جزوه ها آورده ام تقدیم میکنم خدمت ریاست مجلس و یک نسخه هم تقدیم آقای دکتر میکنم. وام ردیف ۴ برای ازدیاد سرمایه بانک های رهنی و ساختمانی و کشاورزی.

وام ردیف ۵ جهت توسعه باند فرودگاه مهر آباد. وام ردیف ۷ و ۶ و ۸ بمنظور تهیه وسائل راهداری. وام ردیف ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ جهت تجهیزات صنعتی و جریده راه آهن.

وام ردیف ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ جهت اجرای برنامه های سدسازی و عمرانی و تولیدی و راه سازی در اختیار سازمان برنامه گذارده شده است. وام ردیف ۲۳ بمنظور توسعه کارخانجات و تجهیزات انبارهای دخانیات.

وام ردیف ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۳۶ جهت توسعه تجهیزات کارخانجات تسلیحات ارتش و برنامه های ساختمانی. وام ردیف ۲۷ و ۲۸ برای توسعه شبکه برقی. وام ردیف ۲۹ و ۳۰ بمنظور تدارک اتوبوس از کشورهای آلمان و انگلستان جهت شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه. وام ردیف ۳۱ و ۳۲ و ۳۳ و ۳۴ و ۳۵ جهت تأسیسات بنگاه کود شیمیائی.

توضیحاً اضافه میگردد که وامها و اعتبارات خارجی در راقی از بانک ها و سازمان عمران بین المللی نقدی و از کمپانیها و شرکت های خارجی بصورت تحویل فرآورده ها و کارخانجات و تأسیسات ساختمانی و همچنین انجام خدمات در داخله کشور بوده است.

چون بنحو معروض این مجموعه ها متضمن کلیه نکات و مشخصات منظور در سؤال نماینده محترم میباشد بیوست یک نسخه از هر یک از مجموعه وامهای داخلی و خارجی را تقدیم و مضافاً استحضار میدهد: که وامها و تعهدات دولتی باعتبار منابع اخذ آن بردونوع است.

الف - وامها و اعتبارات خارجی: اصل این وام ها مجموعاً بالغ بر ۵۸۰ ۳۴۷ ۱۰۹ دلار بوده که از این اعتبار بمیزان ۳۴۷ ۳۴۷ ۵۶۶ دلار مورد استفاده قرار گرفته و تا اول مهر ماه جاری مبلغ ۵۹۴ ۲۲۷ ۱۵۵ دلار مستهلك و مانده بدهکار حساب دولت از این بابت بالغ بر ۸۰ ۶۷۵ ۴۱۰ دلار میباشد.

ب - وامهای داخلی: وامهای مذکور بشرح جداول تفکیکی مجموعه ضمیمه مجموعاً بالغ بر ۶۶۷ ۶۶۷ ۳۱۱ ریال است و در اول مهر ماه ۴۲ مانده بدهکار این وامها مجموعاً ۴۷۸ ۴۷۸ ۲۷۷۵۸ ریال میباشد.

توضیح آنکه مبلغ ۴۹۲ ۹۷۶ ۱۸۵ ریال از رقم کل بدهی دولت مربوط بذبون پشتوانه اسکناس است که در رقم بدهی منظور گردیده است در مورد بدهی دولت از بابت اسناد خزانه با استحضار میرساند که تصویب نامه قانونی مربوطه از اول تیر ماه سال جاری بموقع اجرا گذارده شده و از سه میلیارد ریال مجوزیکه برای انتشار اسناد بموجب تصویب نامه قانونی فوق تحصیل گردیده است معادل یک میلیارد و پانصد میلیون ریال اجازه انتشار داده شده است.

از این مبلغ معادل ۶۱۲ ۲۷۱ ۴۲۱ ریال تا آخر دیماه انتشار یافته مبلغ ۷۱۲ ۰۰۰ ۸۷۴ ریال وجوه حاصله در هر مورد طبق تصویب نامه دولت بمصارف مقرر در تصویب نامه قانونی رسیده و مبلغ ۳۴۸ ۶۰۳ ۸۵۰ ریال از اسناد که موعداً آنها فرا رسیده بود اصلاً و فرعاً پرداخت و جمع آوری گردیده است.

۵ - اعلام دستور و موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - چون جلسه امروز قدری طول کشیده بقیه دستور بجلسه بعد موکول می شود ضمناً مطالب دیگری که در دستور جلسه بدهست قرائت می شود.

۱ - لایحه دولت راجع به پرداخت حق الکشف از محل سی میلیون ریال اعتبار ردیف ۸۸ بودجه سال ۱۳۴۰ کل کشور شماره ۴۴۹

۲ - لایحه دولت راجع بمصرف سه میلیون و چهار صد هزار ریال مانده اعتبار مناطق زلزله زده بدون مناقصه جهت تکمیل و تجهیز در مانگاه و تهیه واکنش برای منطقه مزبور شماره ۴۵۰

۳ - لایحه دولت راجع به هزینه منظور نمودن کرایه اتوبوس اعضاء کنگره بدون تشریفات مناقصه شماره ۴۵۱

۴ - لایحه دولت راجع به اجازه خرج مبلغ هفده میلیون ریال از محل فروش وسائل دفع آفات برای هزینه های جاری و تعهدات دفع آفات نباتی شماره ۴۵۲

۵ - لایحه دولت راجع به شرکت بانوان در انتخابات شماره ۴۵۳

۶ - لایحه دولت راجع به تمدید اجرای قانون اصلاح امور اجتماعی و عمران دهات شماره ۴۵۴

۷ - لایحه دولت راجع به واگذاری سه هزار متر

رئیس - جلسه را ختم می کنیم جلسه آینده ساعت
۱۰ صبح روز پنجشنبه خواهد بود.
(چهل دقیقه بعد از ظهر مجلس ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

زمین از طرف شهرداری سمnan بسازمان امنیت کشور
شماره ۴۵۵
۸ - لایحه دولت مربوط به پرداخت فوق العاده
اضافه کار بمأمورین فنی وزارت راه شماره ۴۳۵